

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 19.6.2003
COM(2003) 358 τελικό

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

για την εφαρμογή της οδηγίας 96/34/ΕΚ του Συμβουλίου της 3ης Ιουνίου 1996 σχετικά με τη συμφωνία-πλαίσιο για τη γονική άδεια, που συνήφθη από την UNICE, τη CEEP και τη CES

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
2.	ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ – ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ.....	3
3.	ΗΛΙΚΙΑ ΠΑΙΔΙΟΥ (ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΥΙΟΘΕΤΗΜΕΝΑ ΠΑΙΔΙΑ).....	6
4.	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΓΟΝΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΩΣ ΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ (ΚΑΤΑ ΠΛΗΡΗ ΧΡΟΝΟ, ΚΑΤΑ ΜΕΡΙΚΟ ΧΡΟΝΟ, ΣΥΝΟΛΙΚΑ Ή ΚΑΤΑ ΤΡΟΠΟ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΚΟ)	9
5.	ΑΤΟΜΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ	17
6.	ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ/ΔΙΑΤΥΠΩΣΕΙΣ.....	22
7.	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΜΙΚΡΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ.....	26
8.	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝΑΝΤΙ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ.....	28
9.	ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ & ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΤΗΣ ΓΟΝΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ.....	32
10.	ΑΠΟΥΣΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΛΟΓΟΥΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΒΙΑΣ	35
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.....	43
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	54
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ.....	58

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 3 Ιουνίου 1996 το Συμβούλιο εξέδωσε την οδηγία 96/34/EK σχετικά με τη γονική άδεια (**Οδηγία 96/34/EK του Συμβουλίου της 3ης Ιουνίου 1996 σχετικά με τη συμφωνία-πλαίσιο για τη γονική άδεια που συνήφθη από την UNICE, τη CEEP και τη CES** Επίσημη Εφημερίδα L 145 της 19.6.1996 σ. 4-9 που τροποποιήθηκε από την οδηγία 97/75/EK OJ L 010 της 16.1.1998 σ.24), η οποία εφάρμοσε την πρώτη συμφωνία που υπεγράφη από τους κοινωνικούς εταίρους στο πλαίσιο της συμφωνίας για την κοινωνική πολιτική.

Η παρούσα έκθεση βασίζεται στις πληροφορίες που εστάλησαν στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 2(1) της οδηγίας, βάσει του οποίου τα κράτη μέλη πρέπει να ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τις εθνικές διατάξεις τους για την εφαρμογή της οδηγίας είτε μέσω νομοθεσίας, είτε μέσω συλλογικών συμβάσεων. Η Επιτροπή έστειλε επίσης στα κράτη μέλη σύντομο ερωτηματολόγιο σχετικά με τη γονική άδεια, οι απαντήσεις του οποίου συμπλήρωσαν τις προηγούμενες πληροφορίες. Η Επιτροπή διαβουλευτήκε επίσης με τους κοινωνικούς εταίρους και το δίκτυο ανεξάρτητων νομικών εμπειρογνομόνων για την ισότητα. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι οι πληροφορίες που εστάλησαν στην Επιτροπή διέφεραν σε μεγάλο βαθμό όσον αφορά το περιεχόμενο και τις λεπτομέρειές τους. Το περιεχόμενο της παρούσας έκθεσης είναι έγκυρο για τον Νοέμβριο του 2002.

2. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ – ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Οι διατάξεις της συμφωνίας-πλαισίου για τη γονική άδεια, που προσαρτάται και τίθεται σε ισχύ από την οδηγία, εφαρμόζονται σε όλους τους εργαζομένους, άνδρες και γυναίκες, του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, που έχουν σύμβαση ή σχέση εργασίας όπως ορίζεται από το νόμο, συλλογικές συμβάσεις ή πρακτικές που ισχύουν σε κάθε κράτος μέλος (ρήτρα 1(2)). Είναι σαφές ότι καλύπτονται και οι εργαζόμενοι του δημόσιου τομέα.

Χώρα	Καλύπτονται όλοι οι εργαζόμενοι ή όχι	Παρατήρηση
Αυστρία	Ναι, με ορισμένες εξαιρέσεις	Εξαιρέσεις: Οι εργαζόμενοι με βραχυπρόθεσμες συμβάσεις ορισμένου χρόνου: •δεν δικαιούνται καθόλου γονική άδεια στην περίπτωση που η σύμβασή τους λήγει πριν από τον τοκετό (για ιδιωτικούς υπαλλήλους στον τομέα του εμπορίου· για ορισμένους δασκάλους με ετήσιες διαδοχικές συμβάσεις - "Vertragslehrerinnen") •δεν μπορούν, κατ' αρχήν, να παρατείνουν τη γονική άδεια πέραν της λήξης της σύμβασης (στο δημόσιο τομέα η κατάσταση είναι πιο προβληματική: συμβασιούχοι εξαιρουμένων του πανεπιστημιακού διδακτικού προσωπικού)

		Ιδιωτικός τομέας: η έννοια του εργαζομένου περιλαμβάνει και τους κατ' οίκον απασχολούμενους (και των δύο φύλων) καθώς και τις γυναίκες μαθητευόμενες. Γίνεται ρητή αναφορά στους εργαζομένους (και των δύο φύλων) σε ιδιωτικά νοικοκυριά. Νοείται κατά συμπερασμό ότι η έννοια του εργαζομένου περιλαμβάνει άνδρες μαθητευομένους και εργαζομένους των οποίων οι αποδοχές μηνιαίως είναι χαμηλότερες από 4076 αυστριακά σελίνια. Ειδικές διατάξεις για τους εργαζομένους στον γεωργικό τομέα: εκτίθενται σε γενικές αρχές και είναι ίδιες με εκείνες της νομοθεσίας για τον ιδιωτικό τομέα. Δημόσιος τομέας: σε ομοσπονδιακό επίπεδο, οι διατάξεις που ισχύουν για τον ιδιωτικό τομέα ισχύουν κατ' αρχήν και στον δημόσιο, δηλ. σε δημόσιους υπαλλήλους ή σε συμβασιούχους. Ωστόσο, προβλέπεται περιορισμένη δυνατότητα εφαρμογής ορισμένων αρχών σε ορισμένες ομάδες εργαζομένων στο δημόσιο (π.χ. δάσκαλοι με σύμβαση απασχόλησης ορισμένου χρόνου). Σε επίπεδο κοινότητας (Länder), η σχετική νομοθεσία εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Länder. Νόμοι ψηφισθέντες από την ομοσπονδιακή βουλή δεν ισχύουν για υπαλλήλους των περιφερειακών κυβερνήσεων (Länderregierungen) και των κοινοτήτων (Gemeinden) ούτε για τους εργαζομένους στον τομέα της γεωργίας και των δασών. Οι νόμοι που ψηφίζονται από τα περιφερειακά κοινοβούλια (Ländtage) κατά κανόνα το(τα) μοντέλο(α) των νόμων που ψηφίζει ο νομοθέτης του ομοσπονδιακού κράτους.
Βέλγιο	Ναι, με ορισμένες εξαιρέσεις	Οι δικαστές δεν καλύπτονται
Δανία	Ναι	
Φινλανδία	Ναι	
Γαλλία	Ναι	
Γερμανία	Ναι	

Ελλάδα	Ναι, με ορισμένες εξαιρέσεις	Δεν καλύπτονται άτομα που απασχολούνται στον ναυτιλιακό τομέα και οι δικαστές
Ιρλανδία	Ναι	
Ιταλία	Ναι, με ορισμένες εξαιρέσεις	Ορισμένες εθνικές διατάξεις για τη γονική άδεια δεν αφορούν ακόμη τους κατ' οίκον απασχολούμενους ούτε τους οικιακούς βοηθούς. Ωστόσο, οι ελάχιστες απαιτήσεις που ορίζονται από την οδηγία “καλύπτονται” πλήρως από τις διατάξεις για την (υποχρεωτική) άδεια μητρότητας (5 μήνες, 2 πριν και 3 μετά τον τοκετό)
Λουξεμβούργο	Ναι	
Ολλανδία	Ναι	
Πορτογαλία	Ναι	
Ισπανία	Ναι	Συμπεριλαμβάνονται και οι Ισπανοί εργαζόμενοι που προσλαμβάνονται στην Ισπανία από ισπανικές εταιρείες για να εργαστούν στο εξωτερικό, καθώς και το πολιτικό προσωπικό του στρατού. Το στρατιωτικό προσωπικό καλύπτεται από ξεχωριστές διατάξεις.
Σουηδία	Ναι	
Ηνωμένο Βασίλειο	Ναι	

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η εξαίρεση που ισχύει για τους εργαζομένους στο ναυτιλιακό τομέα στην Ελλάδα αντίκειται στην οδηγία και έχει κινήσει διαδικασία επί παραβάσει. Η Ελλάδα σχεδιάζει τώρα να επεκταθεί η γονική άδεια και στους εργαζομένους στη ναυτιλία και στους δικαστές.

3. ΗΛΙΚΙΑ ΠΑΙΔΙΟΥ (ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΟΣΩΝ ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΥΙΟΘΕΤΗΜΕΝΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Η ρήτρα 2(1) της συμφωνίας-πλαίσιου για τη γονική άδεια ορίζει ότι οι εργαζόμενοι έχουν δικαίωμα λήψης γονικής αδειας λόγω γέννησης ή υιοθεσίας παιδιού, ώστε να μπορέσουν να ασχοληθούν με το παιδί αυτό, μέχρι μιας ορισμένης ηλικίας έως 8 ετών, που προσδιορίζεται από τα κράτη μέλη ή/και τους κοινωνικούς εταίρους. Σε όλα τα κράτη μέλη προβλέπεται γονική άδεια τόσο για τα φυσικά όσο και για τα υιοθετημένα τέκνα.

Χώρα	Ανώτατο όριο ηλικίας τέκνου μέχρι την οποία υφίσταται το δικαίωμα άδειας λόγω τοκετού και γενικά λόγω υιοθεσίας	Διαφορά όπου το δικαίωμα δίνεται για υιοθεσία
Αυστρία	• 2 ετών εάν ληφθεί συνολικά • 4 ετών εάν λαμβάνεται μερικώς - Ιδιωτικός τομέας Διαφορές σε περίπτωση που ο ένας ή και οι δύο γονείς χρησιμοποιούν παρόμοια γονική άδεια, για εργαζομένους μερικής απασχόλησης. • 23 μηνών εάν οι γονείς λάβουν ταυτοχρόνως έναν μήνα· 7 ετών όταν οι γονείς "αναβάλουν" τη χρήση της τρίμηνης άδειας • Άνω των 7 ετών, σε περίπτωση που η περίοδος των 3 μηνών συντομευτεί εάν το παιδί ξεκινήσει σχολείο πριν από τα 7^α γενέθλιά του, ή σε περίπτωση που το παιδί ξεκινήσει σχολείο μετά τα 7^α γενέθλιά του • 30 μηνών, όταν το παιδί υιοθετηθεί μεταξύ ηλικίας 18 μηνών και 2 ετών· 7 ετών, όταν το παιδί υιοθετηθεί άνω των 2 ετών = 6 μήνες μέγιστη γονική άδεια - Δημόσιος τομέας: επιπρόσθετη άδεια έως ότου το παιδί ξεκινήσει το σχολείο, για ομοσπονδιακούς δημόσιους υπαλλήλους και ομοσπονδιακούς συμβασιούχους	
Βέλγιο	• 4 ετών, στον ιδιωτικό τομέα (8 ετών, εάν το παιδί έχει σοβαρή αναπηρία) • 10 ετών, στο δημόσιο τομέα (για καθεστώς άνευ αποδοχών. Σε καθεστώς όμως γονικής αδειας σε συνδυασμό με διακοπή της καριέρας και παροχή επιδόματος ανεργίας, οι όροι είναι ίδιοι με εκείνους του ιδιωτικού τομέα.)	Μέγιστη ηλικία 8 ετών για περίοδο 4 ετών από την υιοθεσία

Δανία	8 ετών	
Φινλανδία	3 ετών.	
Γαλλία	3 ετών	Για παιδί που υιοθετείται σε ηλικία κάτω των 3 ετών, δικαίωμα για περίοδο 3 ετών από την ημερομηνία που το παιδί αναλαμβάνεται από την οικογένεια. Για παιδί που υιοθετείται σε ηλικία άνω των 3 ετών, αλλά πριν από την ηλικία που ξεκινά το σχολείο, δικαίωμα για μέγιστο χρονικό διάστημα ενός έτους από την ημερομηνία που το παιδί αναλαμβάνεται από την οικογένεια.
Γερμανία	3 ετών (αν και το δικαίωμα για τους 12 από τους 36 μήνες μπορεί να αναβληθεί μέχρι το παιδί να φθάσει 8 ετών, με τη σύμφωνη γνώμη του εργοδότη)	Μέγιστη ηλικία 8 ετών για διάρκεια 3 ετών
Ελλάδα	• 3,5 ετών • 6 ετών, στις δημόσιες υπηρεσίες • 12 ετών, για την ετήσια γονική άδεια που παρέχεται σε μόνους γονείς (χήρες, χήρους ή άγαμους γονείς), που απασχολούνται με εργασιακή σχέση ιδιωτικού δικαίου	
Ιρλανδία	5 ετών	Γενικά 5 ετών, αλλά κατ' εξαίρεση, εντός 2 ετών από την εντολή υιοθεσίας εάν η ηλικία του παιδιού είναι μεταξύ 3 και 8 ετών κατά την υιοθεσία.
Ιταλία	8 ετών	Γενικά, 8 ετών, αλλά κατ' εξαίρεση, για παιδιά που υιοθετούνται μεταξύ ηλικίας 6 και 12 ετών, η άδεια μπορεί να χρησιμοποιηθεί εντός 3 ετών μετά την υιοθεσία
Λουξεμβούργο	5 ετών	
Ολλανδία	8 ετών	
Πορτογαλία	6 ετών	
Ισπανία	3 ετών για άδεια κατά πλήρη χρόνο 6 ετών για άδεια κατά μερικό χρόνο	

Σουηδία	18 μηνών, για άδεια κατά πλήρη χρόνο ή όποτε υφίσταται νόμιμο δικαίωμα γονικών παροχών.	18 μηνών, από τη στιγμή που ο εργαζόμενος αναλαμβάνει την κηδεμονία του παιδιού, για άδεια κατά πλήρη χρόνο
	8 ετών (ή μέχρι το τέλος του πρώτου σχολικού έτους, εάν συμπίπτει αργότερα) για άδεια κατά μερικό χρόνο	8 ετών (ή το αργότερο μέχρι το τέλος του πρώτου σχολικού έτους) για άδεια κατά μερικό χρόνο
Ηνωμένο Βασίλειο	5 ετών	Μέγιστη ηλικία 18 ετών ή μέσα σε 5 χρόνια από την ένταξή του στην οικογένεια, για νωρίτερα

Αντιδρώντας σε διαδικασία επί παραβάσει την οποία κίνησε η Επιτροπή:

- Η Ιρλανδία ήρε τη διάταξη της νομοθεσίας της με την οποία η γονική άδεια παρέχεται μόνον εάν το παιδί έχει γεννηθεί μετά τις 3 Ιουνίου 1996 και·
- Το ΗΒ ήρε τη διάταξη της νομοθεσίας του, σύμφωνα με την οποία η γονική άδεια δεν παρέχεται για παιδί που έχει γεννηθεί πριν από τις 15 Δεκεμβρίου 1999.
- Ομοίως, στο Λουξεμβούργο γονική άδεια παρέχεται μόνον σε γονείς παιδιών τα οποία έχουν γεννηθεί μετά τις 31 Δεκεμβρίου 1998 ή, σε περίπτωση υιοθεσίας, εφόσον η διαδικασία υιοθεσίας έχει κινηθεί ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου μετά την ημερομηνία αυτή. Η Επιτροπή έχει κινήσει διαδικασία επί παραβάσει κατά του Λουξεμβούργου.
- Στη Γερμανία, γονική άδεια παρέχεται μόνον εάν τα παιδιά έχουν γεννηθεί μετά τις 31 Δεκεμβρίου 1991, η διάταξη αυτή όμως δεν έχει πλέον πρακτική ισχύ.

4. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΓΟΝΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΩΣ ΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ (ΚΑΤΑ ΠΛΗΡΗ ΧΡΟΝΟ, ΚΑΤΑ ΜΕΡΙΚΟ ΧΡΟΝΟ, ΣΥΝΟΛΙΚΑ Η ΚΑΤΑ ΤΡΟΠΟ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΚΟ)

Η ρήτρα 2(1) της συμφωνίας-πλαισίου για τη γονική άδεια ορίζει ότι η γονική άδεια διαρκεί τουλάχιστον τρεις μήνες. Η ρήτρα 2(3)(α) προβλέπει ότι τα κράτη μέλη και οι κοινωνικοί εταίροι μπορούν να αποφασίζουν αν η γονική άδεια θα χορηγείται κατά πλήρη χρόνο, κατά μερικό χρόνο, κατά τρόπο αποσπασματικό ή με τη μορφή χρονικής πίστωσης.

Χώρα	Μέγιστη διάρκεια άδειας	Είδος άδειας	Παρατήρηση
Αυστρία	<u>Ιδιωτικός τομέας:</u> 22 μήνες	Κατά πλήρη χρόνο μέχρι τα δεύτερα γενέθλια του παιδιού (ελάχιστη διάρκεια: 3 μήνες· μέγιστη διάρκεια: 22 μήνες)	Για παιδιά που έχουν γεννηθεί πριν από τις 31/12/1999: Οι γονείς μπορεί να εναλλαχθούν για μια φορά· όχι ταυτόχρονη χρήση· είναι δυνατός οποιοσδήποτε συνδυασμός που ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις αυτές
		Κατά πλήρη χρόνο	Για παιδιά που έχουν γεννηθεί από την 1/1/2000: • Οι γονείς μπορεί να εναλλαχθούν δις· την πρώτη φορά, υπάρχει δυνατότητα ταυτόχρονης χρήσης για 1 μήνα μέχρι το παιδί να φθάσει στην ηλικία των 23 μηνών • γονική άδεια πλήρους χρόνου + 3 μήνες με "αναβολή" το αργότερο μέχρι τα 7 ^α γενέθλια του παιδιού (ή μέχρι να γραφτεί στο σχολείο) (ένας γονέας· μέχρι το παιδί να γίνει 21 μηνών· και οι δύο γονείς "αναβολή": ένα πρώτο μέρος το αργότερο μέχρι το παιδί να γίνει 18 μηνών + 3 μήνες + 3 μήνες) επικουρική/πρόσθετη γονική άδεια σε περίπτωση κωλύματος του άλλου γονέα· :γονική άδεια <i>sui generis</i> σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας· μέγιστη διάρκεια 23 μήνες και 3 εβδομάδες, όταν ξεκινά το συντομότερο δυνατόν κατά τη διάρκεια της άδειας μητρότητας· συμμετρική

			δομή στην περίπτωση που ο δεύτερος γονέας δεν βρίσκεται πλέον υπό την ίδια στέγη με το παιδί· διαφορά σχετική με το φύλο· κοινή στέγη με το παιδί απαιτείται μόνον για τον πατέρα.
	46 εβδομάδες	Κατά μερικό χρόνο (συνολικά)	Για παιδιά που έχουν γεννηθεί πριν από τις 31/12/99: Ένας γονέας μέχρι τα 4 ^α γενέθλια του παιδιού· και οι δύο γονείς ταυτόχρονα μέχρι τα 2 ^α γενέθλια του παιδιού (το μέγιστο)
		Κατά μερικό χρόνο	Για παιδιά που έχουν γεννηθεί πριν από τη 1/1/2000, ο ένας γονέας ή και οι δύο γονείς εναλλασσόμενοι μέχρι τα 4 ^α γενέθλια του παιδιού· και οι δύο γονείς ταυτόχρονα μέχρι τα 2 ^α γενέθλια του παιδιού
		Κατά πλήρη χρόνο και κατόπιν κατά μερικό χρόνο	Για παιδιά που έχουν γεννηθεί πριν από τις 31/12/99. Μέχρι τα 1 ^α γενέθλια του παιδιού (από τον έναν γονέα ή και από τους δύο γονείς εναλλασσόμενα), κατόπιν κατά μερικό χρόνο (ο ένας γονέας ή και οι δύο γονείς εναλλασσόμενα μέχρι τα 3 ^α γενέθλια του παιδιού· ή και οι δύο γονείς ταυτόχρονα μέχρι τα 2 ^α γενέθλια του παιδιού· ελάχιστη απαιτούμενη διάρκεια μερικού χρόνου: 3 μήνες
		Κατά πλήρη χρόνο σε συνδυασμό με μερικό	Για παιδιά που έχουν γεννηθεί από την 1/1/2000. Σε περίπτωση που η άδεια μερικού χρόνου εξαντληθεί πριν από τα 1 ^α γενέθλια του παιδιού, η περίοδος της άδειας μερικού χρόνου επεκτείνεται κατ' αναλογία στο συνολικό τμήμα της άδειας πλήρους χρόνου (δεν υπάρχει προστασία έναντι απολύσεως μετά τα 2 ^α γενέθλια)

		Υιοθεσία: Εάν το παιδί υιοθετηθεί μεταξύ της ηλικίας 18 μηνών και 2 ετών: 6 μήνες. Εάν το παιδί υιοθετηθεί σε ηλικία άνω των 2 ετών, 6 μήνες αλλά μπορούν να χρησιμοποιηθούν μέχρι το παιδί να γίνει 7 ετών. Ισχύει επίσης και για τους θετούς γονείς.	Εξαίρεση για τους υπαλλήλους Länder – ειδική άδεια μέχρι το παιδί να ξεκινήσει το νηπιαγωγείο (4 ετών) Ισχύουν οι αρχές που αναφέρονται στον ιδιωτικό τομέα.
			Ιδιωτικός τομέας: εάν δεν μπορεί να υπάρξει συμφωνία μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου για μερική απασχόληση, μπορεί αυτή να διεκδικηθεί ενώπιον αστικού δικαστηρίου: ο εργοδότης πρέπει να αιτιολογήσει ότι υφίστανται βάσιμοι λόγοι για την απόρριψη του αιτήματος παροχής γονικής άδειας μερικού χρόνου.
	<u>Δημόσιος τομέας:</u> 2 έτη 4 έτη	Κατά πλήρη χρόνο Κατά μερικό χρόνο	Οι διατάξεις περί "αναβολής" γονικής άδειας ισχύουν για ορισμένες ομάδες ομοσπονδιακών εργαζομένων (πανεπιστημιακούς και άλλους δασκάλους, δικαστές) με ορισμένες τροποποιήσεις. Πρόσθετη άδεια μέχρι το παιδί να ξεκινήσει σχολείο, για τους ομοσπονδιακούς δημόσιους υπαλλήλους και τους ομοσπονδιακούς συμβασιούχους.
			Δημόσιος τομέας: το ομοσπονδιακό κράτος ως εργοδότης μπορεί να απορρίψει τη μερική απασχόληση μόνον για τον λόγο ότι ο εργαζόμενος, λόγω της μερικής απασχόλησης, δεν μπορεί να απασχοληθεί ούτε στην προηγούμενη θέση εργασίας του ούτε σε άλλη αντίστοιχη θέση. Η απόφαση του εργοδότη μπορεί να ανακληθεί από το ανώτατο διοικητικό δικαστήριο (Verwaltungsgerichtshof). Η από το συνταγματικό δικαστήριο (Verfassungsgerichtshof).

Βέλγιο	3 μήνες	Κατά πλήρη χρόνο. Εναλλακτικά, στον ιδιωτικό τομέα, η άδεια μπορεί να ληφθεί τμηματικά με τη σύμφωνη γνώμη του εργοδότη, ή να χρησιμοποιηθεί με τη μορφή μειωμένου ωραρίου (π.χ. έξι μήνες μειωμένο ωράριο κατά το ήμισυ). Στον ομοσπονδιακό δημόσιο τομέα, η άδεια μπορεί να ληφθεί τμηματικά, αλλά πρέπει να λαμβάνεται σε ολόκληρες εργάσιμες ημέρες. Παρόμοιες, αλλά περισσότερο αυστηρές διατάξεις σε άλλες δημόσιες υπηρεσίες. Όμως, η γονική άδεια ή η διακοπή της καριέρας μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε σχήματα κατά μερικό χρόνο (από την 1.05.1999).	
Δανία	• 52 εβδομάδες (μεταξύ των γονέων) • 4 εβδομάδες πριν από τον αναμενόμενο τοκετό, έως 14 εβδομάδες μετά τη γέννηση του παιδιού.	Κατά πλήρη χρόνο, ως ενιαίο σύνολο	Ο εργοδότης και ο εργαζόμενος μπορούν να συμφωνήσουν σε παράταση της περιόδου άδειας (με πληρωμή από το κράτος) αλλά η συνολική άδεια δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 52 εβδομάδες. Πλήρεις παροχές, που για τους περισσότερους από τους εργαζομένους είναι σημαντικά χαμηλότερες από τις πλήρεις αποδοχές. Με συλλογική σύμβαση ή με άλλον τρόπο, ο εργοδότης μπορεί να συμφωνήσει να καταβάλλει πλήρεις αποδοχές για το σύνολο ή για τμήμα της περιόδου της γονικής άδειας. Υπάρχει δυνατότητα παράτασης της γονικής άδειας με την αποδοχή μειωμένων παροχών, καθώς και η δυνατότητα αναβολής της περιόδου άδειας για αργότερα.

Φινλανδία	158 διαδοχικές ημερολογιακές ημέρες μετά τη λήξη της άδειας μητρότητας (γνωστή ως οικογενειακή άδεια). Επιπλέον, τουλάχιστον 2 μήνες άδεια για τη φροντίδα παιδιού ηλικίας κάτω των 3 ετών. (Εναλλακτικά, μερική άδεια για τη φροντίδα παιδιού δηλ. Μείωση των εργάσιμων ωρών, αλλά όχι κάτω από 30 ώρες εβδομαδιαίως)		
Γαλλία	<u>Στον ιδιωτικό τομέα</u> : 3 έτη δηλ. 12 μήνες άδεια (δix ανανεώσιμη). <u>Στον δημόσιο τομέα</u> : 3 έτη κατά περιόδους 6 μηνών ανανεώσιμες	Κατά πλήρη χρόνο ή με μείωση του ωραρίου κατά ένα πέμπτο τουλάχιστον, ή συνδυασμός των δύο	
Γερμανία	3 έτη	Κατά πλήρη ή μερικό χρόνο, συνολικά ή αποσπασματικά, με τη σύμφωνη γνώμη του εργοδότη.	Η κατά μερικό χρόνο περιορίζεται σε εργαζομένους σε εταιρίες που απασχολούν περισσότερα από 15 άτομα
Ελλάδα	3,5 μήνες	Κατά πλήρη χρόνο (κατά μερικό χρόνο, με τη σύμφωνη γνώμη του εργοδότη), συνολικά ή αποσπασματικά.	Επιπλέον, οι μόνοι γονείς (χήρες, χήροι ή άγαμοι γονείς) δικαιούνται ετήσιας γονική άδεια 6 ημερών εάν έχουν μέχρι 2 παιδιά και 8 ημερών, εάν έχουν 3 ή περισσότερα παιδιά. Μετά την άδεια μητρότητας, οι γυναίκες που εργάζονται σε τράπεζες και δημόσιες επιχειρήσεις δικαιούνται μειωμένου ωραρίου κατά 2 ώρες ημερησίως εάν έχουν παιδιά μέχρι 2 ετών και κατά 1 ώρα εάν έχουν παιδιά μέχρι 4 ετών. Αντί για το μειωμένο ωράριο, μπορούν να λάβουν συνεχή άδεια 9 μηνών μετά την άδεια μητρότητας. Στον ιδιωτικό τομέα, μετά την άδεια μητρότητας, οι μητέρες δικαιούνται μειωμένου ωραρίου κατά 1 ώρα για 30 μήνες, ή, εάν συμφωνεί ο εργοδότης τους, κατά 2 ώρες για τους πρώτους 12 μήνες και κατά μία ώρα για άλλους 6 μήνες· εάν η μητέρα δεν κάνει χρήση του δικαιώματος αυτού, το μειωμένο ωράριο δικαιούται ο πατέρας.

	2 έτη στις δημόσιες υπηρεσίες	Στις δημόσιες υπηρεσίες, 2 έτη κατά πλήρη χρόνο, συνολικά ή αποσπασματικά	
Ιρλανδία	14 εργάσιμες εβδομάδες	Κατά πλήρη χρόνο, ως ενιαίο σύνολο. Εναλλακτικά, ως ξεχωριστά χρονικά σύνολα, ή με μειωμένες ώρες αντιστοιχούσες μέχρι το πολύ 14 εβδομάδες, με τη σύμφωνη γνώμη του εργοδότη.	Ακόμη και όπου υπάρχει πάνω από ένα παιδί, ο γονέας δικαιούται μόνον 14 εβδομάδες σε περίοδο 12 μηνών, εκτός κι αν ο εργοδότης συμφωνήσει να παραχωρήσει μεγαλύτερη άδεια
Ιταλία	Οι γονείς (ή ο μόνος γονέας) έχουν δικαίωμα συνολικής άδειας 10 μηνών, όπου σε κάθε έναν από τους γονείς επιτρέπεται μέγιστη άδεια 6 μηνών	Συνολικά ή αποσπασματικά	Εάν ο πατέρας πάρει άδεια μεγαλύτερη από 3 μήνες, το μέγιστο δικαίωμά του αυξάνεται σε 7 μήνες και ο μέγιστος συνολικός χρόνος ανά παιδί αυξάνεται από 10 σε 11 μήνες
Λουξεμβούργο	6 μήνες 12 μήνες	Κατά πλήρη χρόνο, ως ενιαίο σύνολο Κατά μερικό χρόνο, με τη σύμφωνη γνώμη του εργοδότη	
Ολλανδία	6 μήνες 13 εβδομάδες	Κατά μερικό χρόνο (50% του συμβατικού ωραρίου). Η άδεια μπορεί να ληφθεί με ευέλικτη μορφή με ένα μέγιστο τριών περιόδων άδειας, διάρκειας η κάθε μία 1 μήνα τουλάχιστον. Κατά πλήρη χρόνο, παρεχόμενη κατόπιν αιτήσεως. Ο εργοδότης μπορεί να αρνηθεί εάν συντρέχουν σοβαροί λόγοι.	
Πορτογαλία	3 μήνες 6 μήνες	Κατά πλήρη χρόνο Κατά μερικό χρόνο	
	Εναλλακτικά καθεστώτα Επιπροσθέτως, 6 μήνες ειδική άδεια ανανεώσιμη έως 2 έτη (3 έτη σε περίπτωση που υπάρχει 3 ^ο παιδί και 4 έτη σε περίπτωση που το παιδί έχει αναπηρία)	Κατά πλήρη χρόνο	

	<u>1) Καθεστώτα για λόγους φροντίδας που μπορούν να φθάσουν μέχρι 2 (ή 3) έτη</u> – ένας από τους γονείς έχει το δικαίωμα μερικής απασχόλησης για να φροντίζει παιδί κάτω των 12 ετών (νόμος για τη μητρότητα, άρθρο 19, αριθ. 1). Το δικαίωμα αυτό μπορεί να φθάσει σε διάρκεια τα 2 έτη, ή και τα 3 έτη, σε περίπτωση τρίτου παιδιού, ή παραπάνω.	Κατά μερικό χρόνο	
	<u>2) Άλλα καθεστώτα για λόγους φροντίδας, ανάλογα με τη συμφωνία μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου</u> ο εργαζόμενος πατέρας ή μητέρα σε κάθε περίπτωση μπορεί να συνεννοείται με τον εργοδότη για άλλα καθεστώτα κατά μερικό χρόνο για λόγους φροντίδας φυσικού ή υιοθετημένου τέκνου ηλικίας κάτω των 12 ετών.	Κατά μερικό χρόνο	
Ισπανία	16 εβδομάδες (παρατεινόμενη για δύο εβδομάδες σε περίπτωση πολλαπλού τοκετού για κάθε παιδί που γεννιέται μετά το δεύτερο)	Κατά πλήρη χρόνο	1. Αναστολή της σύμβασης εργασίας (άδεια μετά τον τοκετό):
	10 εβδομάδες	Κατά μερικό χρόνο	(Οι 6 εβδομάδες μετά τον τοκετό είναι υποχρεωτικό να λαμβάνονται σε βάση πλήρους χρόνου, ενώ το υπόλοιπο των 16 εβδομάδων, δηλ. οι 10 εβδομάδες μπορούν να ληφθούν ως μερικού χρόνου).
			Στοιχειοθετείται δικαίωμα απολαβής αποδοχών με δαπάνες της υπηρεσίας κοινωνικής ασφάλισης εφόσον ο εργαζόμενος είναι ασφαλισμένος τουλάχιστον για 180 ημέρες τα 5 αμέσως προηγούμενα χρόνια από την ημερομηνία του τοκετού ή, σε περίπτωση υιοθεσίας, από την ημερομηνία της διοικητικής ή

			νομικής απόφασης.
			2. Άδεια για φροντίδα τέκνων ¹ δεν στοιχειοθετείται δικαίωμα αποδοχών για το χρόνο αυτό.
	3 έτη από τον τοκετό	Κατά πλήρη χρόνο	3. Μείωση του ημερήσιου ωραρίου για τη φροντίδα ανηλίκων κάτω των 6 ετών ² . Μείωση του ωραρίου εργασίας μεταξύ του μισού και ενός τρίτου, με αντίστοιχη και αναλογική μείωση των αποδοχών (μισθού): Ισχύει για όλες τις κατηγορίες εργαζομένων.
Σουηδία	18 μήνες από τον τοκετό ή από τη στιγμή που αναλαμβάνει τη κηδεμονία ο γονέας υιοθετημένου τέκνου ή όποτε υπάρχει δικαίωμα για νόμιμες παροχές στον γονέα.	Κατά πλήρη χρόνο: μείωση του κανονικού ωραρίου εργασίας σε περίπτωση που ο γονέας λαμβάνει επίδομα γονέα. Μείωση του κανονικού ωραρίου εργασίας κατά ένα τέταρτο μέχρι, συνήθως, το παιδί να κλείσει τα 8 έτη ή το αργότερο μέχρι το τέλος του πρώτου σχολικού έτους. Άδεια για την προσωρινή φροντίδα παιδιού του εργαζομένου	
Ηνωμένο Βασίλειο	13 εβδομάδες: Κατά μερικό χρόνο: δικαίωμα κατ' αναλογία (13 φορές το κανονικό εβδομαδιαίο ωράριο του εργαζομένου) 18 εβδομάδες σε περίπτωση παιδιού που δικαιούται επίδομα ανικανότητας για επιβίωση.	Κατά πλήρη χρόνο. Κατά κανόνα, δεν μπορεί να λαμβάνεται για περιόδους άλλες εκείνης της εβδομάδας ή πολλαπλασίου της μιας εβδομάδας	Ο εργαζόμενος δεν μπορεί να λάβει περισσότερες από 4 εβδομάδες άδεια για κάθε παιδί εντός περιόδου 12 μηνών

Στο Λουξεμβούργο, σε περίπτωση εγκυμοσύνης ή υιοθεσίας κατά τη διάρκεια γονικής άδειας, η άδεια διακόπτεται και αντικαθίσταται από άδεια μητρότητας ή υιοθεσίας. Η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτό δεν συμφωνεί με την οδηγία και έχει κινήσει διαδικασία επί παραβάσει.

¹ Art. 46.3 del Estatuto de los Trabajadores, en su redacción dada por la Ley 39/1999 de 5 de noviembre (BOE 6.11.1999).

² Art. 37.5 del Estatuto de los Trabajadores, en su redacción dada por la Ley 39/1999 de 5 de noviembre (BOE 6.11.1999).

5. ΑΤΟΜΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ

Η ρήτρα 2(1) της συμφωνίας-πλαισίου για τη γονική άδεια προβλέπει ότι άνδρες και γυναίκες εργαζόμενοι έχουν ατομικό δικαίωμα λήψης γονικής άδειας. Η ρήτρα 2(2) της συμφωνίας-πλαισίου για τη γονική άδεια προβλέπει ότι, για την προαγωγή της ισότητας ευκαιριών και μεταχείρισης μεταξύ των ανδρών και των γυναικών και για να ενθαρρυνθούν οι άνδρες να αναλαμβάνουν ίσο μέρος των οικογενειακών ευθυνών, το δικαίωμα γονικής άδειας θα πρέπει, κατ' αρχήν, να είναι αμεταβίβαστο.

Χώρα	Ατομικό δικαίωμα;	Παρατηρήσεις
Αυστρία	Ναι	Η άδεια δεν μπορεί να ληφθεί ταυτόχρονα και από τους δύο γονείς. Σύμφωνα με την τρέχουσα νομοθεσία δίνεται προτεραιότητα στη μητέρα (για λεπτομέρειες βλέπε παρακάτω)
Βέλγιο	Ναι	
Δανία	Ναι	
Φινλανδία	Ναι	Ο πατέρας δικαιούται 2 εβδομάδες άδεια πατρότητας. Μετά 14 εβδομάδες από τη γέννηση του παιδιού, οι γονείς δικαιούνται 32 εβδομάδες γονικής άδειας την οποία μπορούν να καταμερίσουν όπως επιθυμούν.
Γαλλία	Ναι	Η μερική άδεια για φροντίδα παιδιού δεν μπορεί να ληφθεί και από τους δύο γονείς ταυτόχρονα
Γερμανία	Ναι	
Ελλάδα	Ναι, αλλά μεταβιβάσιμο στην περίπτωση άδειας κατά πλήρη χρόνο	Η σύμβαση των κοινωνικών εταίρων δεν είναι αυστηρή όσον αφορά το αμεταβίβαστο. Αναφέρει απλώς ότι το δικαίωμα της γονικής άδειας "θα πρέπει, κατ' αρχήν, να είναι αμεταβίβαστο"
Ιρλανδία	Ναι	
Ιταλία	Ναι	

Λουξεμβούργο	Ναι	Κάθε γονέας μπορεί να επωφεληθεί αδειάς μέχρι 6 μηνών αλλά, στο σύνολο, η συνολική διάρκεια της γονικής αδειάς που λαμβάνεται από τους γονείς δεν μπορεί να υπερβεί τους 10 μήνες (ή 11: βλέπε σημείο 3). Επιπλέον, η άδεια με αποδοχές (γενικά, ορίζονται δια νόμου ορισμένες εξαιρέσεις) είναι μόνον μέχρι 6 μήνες ανά παιδί. Επίσης, συνήθως, μόνον η μητέρα (της οποίας το εισόδημα είναι συνήθως χαμηλότερο από εκείνο του πατέρα) λαμβάνει τους 6 μήνες άδεια. Ειδική άδεια (μεταξύ άλλων, για τη φροντίδα ασθενούντος παιδιού) δεν μπορεί να ληφθεί ταυτόχρονα.
Ολλανδία	Ναι	Η άδεια δεν μπορεί να ληφθεί ταυτόχρονα και από τους δύο γονείς. Εάν και οι δύο γονείς ζητήσουν άδεια ταυτοχρόνως, προηγείται η μητέρα.
Πορτογαλία	Ναι	
Ισπανία	Ναι (για τη μητέρα)	Στις 16 εβδομάδες αδειάς μητρότητας, αλλά μόνον οι 6 εβδομάδες αμέσως μετά την γέννηση του παιδιού είναι αμεταβίβαστες.
	Όχι: μπορεί να μεταβιβαστεί από τη μητέρα στον πατέρα	Η υπόλοιπη άδεια - 10 εβδομάδες - μπορεί να ληφθεί ταυτόχρονα και από τους δύο γονείς, εφόσον το σύνολο και των δύο περιόδων δεν υπερβαίνει τις 10 εβδομάδες. (Η μητέρα μπορεί να λάβει 4 εβδομάδες και ο πατέρας μπορεί να λάβει 6 εβδομάδες). Στην περίπτωση αυτή, οι πρώτες 4 εβδομάδες μπορούν να ληφθούν ταυτόχρονα: ο πατέρας λαμβάνει 2 εβδομάδες αμέσως μετά τον τοκετό για να φροντίζει τη μητέρα και το παιδί και η μητέρα λαμβάνει 14 εβδομάδες (6 υποχρεωτικά μετά τον τοκετό συν 8 από τις εναπομείνουσες δέκα) ³
	Ναι (για κάθε εργαζόμενο - πατέρα και μητέρα)	Στην περίπτωση μείωσης του ωραρίου εργασίας μεταξύ μισού και ενός τρίτου για παιδιά κάτω των 6 ετών.

³

Art. 48.4 del Estatuto de los Trabajadores, en su redacción dada por la Ley 39/1999 de 5 de noviembre (BOE 6.11.1999).

	Ναι	Αλλά εάν ο πατέρας και η μητέρα απασχολούνται στην ίδια εταιρεία και ασκήσουν το δικαίωμα αυτό για το ίδιο παιδί, η εταιρεία μπορεί να το περιορίσει. ⁴
	Ναι	Άδεια για παιδί κάτω των 3 ετών δεν μεταβιβάζεται, ούτε υπόκειται σε οποιονδήποτε περιορισμό.
Σουηδία	Ναι	Όσον αφορά άδεια με αποδοχές, ο ένας γονέας μπορεί να μεταβιβάσει στον άλλον το δικαίωμα λήψης αποδοχών, με εξαίρεση τις 60 ημέρες (από τη 01-01-2001) (ανά παιδί) που δικαιούται αποκλειστικά κάθε γονέας.
Ηνωμένο Βασίλειο	Ναι	

Σε όλα τα κράτη μέλη, το δικαίωμα γονικής άδειας είναι ατομικό και, **κατ' αρχήν**, αμεταβίβαστο σύμφωνα με την οδηγία.

Περαιτέρω, στο Ηνωμένο Βασίλειο, η νομοθεσία προβλέπει τη μεταβίβαση της γονικής άδειας σε περιπτώσεις που μπορεί να καθοριστούν, χωρίς μέχρι τώρα να έχει γίνει κάτι τέτοιο, από τη νομοθεσία.

Στη Γερμανία, κάθε γονέας δικαιούται τρία έτη, μέχρι τα τρίτα γενέθλια του παιδιού. Οι γονείς επιτρέπεται να αποφασίσουν να λάβουν γονική άδεια κατά πλήρη χρόνο, με τον ένα γονέα να λαμβάνει το σύνολο της άδειας και με τον άλλον να εργάζεται με πλήρες ωράριο. Ωστόσο, εάν οι γονείς αποφασίσουν να λάβουν γονική άδεια κατά μερικό χρόνο, πρέπει και οι δύο να λάβουν άδεια, προκειμένου να ασκήσουν πλήρως το δικαίωμά τους. Επομένως, η γονική άδεια κατά πλήρη χρόνο είναι στην ουσία μεταβιβάσιμη. Οι γονείς δεν χάνουν την άδεια τους, εάν η μητέρα χρησιμοποιήσει όλη την άδεια η ίδια.

Λεπτομέρειες για την Αυστρία:

Πατέρας παιδιού που είχε γεννηθεί πριν από τις 31.12.1999 είχε δευτερεύουσα πρόσβαση σε γονική άδεια ("συνεπαγόμενο δικαίωμα") με ειδικές σε σχέση με το φύλο ισχύουσες γι' αυτόν διατάξεις:

Ενώ, στο πλαίσιο του καθεστώτος κοινωνικής ασφάλισης,⁵ η μητέρα και ο πατέρας έπρεπε

- να ζουν μαζί με το παιδί υπό την ίδια στέγη και
- να το φροντίζουν αποκλειστικά

οι διατάξεις του εργατικού δικαίου απαιτούσαν ρητώς το ίδιο για πατέρα που επιθυμεί να λάβει γονική άδεια, αλλά όχι και για τη μητέρα.

⁴ Art. 37.5 del Estatuto de los Trabajadores, en su redacción dada por la Ley 39/1999 de 5 de noviembre (BOE 6.11.1999).

⁵ Άρθρα 26, 26a Arbeitslosenversicherungsgesetz 1977 όπως τροποποιήθηκαν από το Bundesgesetz 30.4.1996, BGBl 201.

Ο πατέρας δικαιούται γονική άδεια μόνον σε δύο περιπτώσεις:

- στην περίπτωση που η μητέρα δικαιούται [γονική] „άδεια λόγω εγκυμοσύνης [μητρότητας] σύμφωνα με τις νομικές διατάξεις της Αυστρίας“;⁶
- ή, η μητέρα δεν δικαιούται γονική άδεια αλλά δεν μπορεί να φροντίσει το παιδί της λόγω (αυτο-) απασχόλησης.⁷

Διατάξεις ισχύουσες για γονείς παιδιών που γεννήθηκαν μεταξύ 1.1.2000 και 31.12.2001, εάν επιθυμούν να λάβουν γονική άδεια από τον εργοδότη τους.

Η μητέρα καθώς και ο πατέρας πρέπει

- να ζουν υπό την ίδια στέγη
- να φροντίζουν αποκλειστικά το παιδί

Παρόλα αυτά, για τον πατέρα ισχύει άλλη μία ρητή προϋπόθεση:

- η μητέρα δεν πρέπει να λαμβάνει τη γονική άδεια ταυτοχρόνως,
- ή η μητέρα να μην δικαιούται καθόλου γονική άδεια.⁸

Ωστόσο, μπορεί να αναφερθεί ότι :

- όσον αφορά τον πατέρα, σε ατομικό επίπεδο έχει πλήρες δικαίωμα γονικής άδειας·
- οι τροποποιήσεις του 1999 στον νόμο για τη γονική άδεια βρήκαν μια προσέγγιση που συμμορφώνεται καλύτερα με την οδηγία δεδομένου ότι: η αυστριακή νομοθεσία βελτίωσε την πρόσβαση σε άδεια κατά μερικό χρόνο για θετούς γονείς και στις περιπτώσεις υιοθεσίας·
- μπορεί να υπάρχουν αντικειμενικοί λόγοι για τη διαφοροποίηση μεταξύ πατέρα και μητέρας,

Πρέπει να επισημανθεί ότι υφίστανται ακόμη ειδικές διατάξεις που ισχύουν μόνον για τον πατέρα και άλλες που μπορεί να μην ενθαρρύνουν τον πατέρα να χρησιμοποιεί γονική άδεια.

Ο πατέρας υποχρεούται να ενημερώνει σε περίπτωση που:

- δεν μοιράζεται την ίδια στέγη με το παιδί,
- ή δεν φροντίζει αποκλειστικά το παιδί.

Στην περίπτωση αυτή, η γονική του άδεια μπορεί να λήξει πρόωρα και ο εργοδότης δικαιούται να απαιτήσει να επιστρέψει στην εργασία του αμέσως⁹ (παρόμοιες διατάξεις ισχύουν και στον δημόσιο τομέα¹⁰).

---

⁶ Άρθρο 2 παράγραφος 1 Ziffer 1 Eltern-Karenzurlaubsgesetz όπως τροποποιήθηκε από το BGBl 1995/434 και BGBl 1 1997/61

⁷ Άρθρο 2 παράγραφος 1 Ziffer 2 Eltern-Karenzurlaubsgesetz όπως τροποποιήθηκε από το BGBl 1995/434 και BGBl 1 1997/61

⁸ Άρθρο 2 παράγραφος 1 Eltern-Karenzurlaubsgesetz όπως τροποποιήθηκε από το BGBl 1999/153.

Πιο καθοριστικές διατάξεις που αποθαρρύνουν τον πατέρα να λάβει γονική άδεια απαντώνται στο πλαίσιο του σημείου 5 (αποδοχές).

Παρόλα αυτά, στην πράξη, οι νέοι γονείς δεν κατανοούν τον λόγο που δεν είναι δυνατόν να λάβουν ταυτοχρόνως γονική άδεια, ειδικά μόλις γεννηθεί το παιδί. Επιπλέον, θα πρέπει να παρέχεται στον πατέρα το δικαίωμα να ξεκινάν τη γονική του άδεια αμέσως μετά τον τοκετό.¹¹

---

⁹ Άρθρο 3 παράγραφος 5 l.c

¹⁰ Άρθρο 10 παράγραφος 3 Eltern-Karenzurlaubsgesetz old = 10 παράγραφος 4 Elternkarenzurlaubsgesetz όπως τροποποιήθηκε από το BGBl 1999/153 που ισχύει για τους δημόσιους υπαλλήλους, δασκάλους σε γεωργικές σχολές και συμβασιούχους. Η γονική άδεια μετατρέπεται σε „κανονική“ άδεια άνευ αποδοχών εκτός και εάν ο εργοδότης ζητήσει να επανέλθουν αμέσως στην εργασία τους.

¹¹ Άρθρο 2 παράγραφος 2 EKUG

6. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ/ΔΙΑΤΥΠΩΣΕΙΣ

Η ρήτρα 2(3) της συμφωνίας-πλαισίου για τη γονική άδεια ορίζει ότι οι προϋποθέσεις πρόσβασης και οι τρόποι εφαρμογής της γονικής άδειας ορίζονται στα κράτη μέλη από το νόμο ή/και από συλλογικές συμβάσεις, υπό τον όρο τήρησης των ελάχιστων απαιτήσεων της συμφωνίας. Τα κράτη μέλη ή/και οι κοινωνικοί εταίροι μπορούν να εξαρτούν το δικαίωμα της γονικής άδειας από κάποια περίοδο εργασίας ή/και χρόνο υπηρεσίας η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος, να προσαρμόζουν τις προϋποθέσεις πρόσβασης και τους τρόπους εφαρμογής της γονικής άδειας στις ιδιάζουσες περιστάσεις της υιοθεσίας και να ορίζουν χρόνους κοινοποίησης.

Χώρα	Περίοδος κοινοποίησης	Περίοδος εργασίας και/ή χρόνος υπηρεσίας
Αυστρία	8 εβδομάδες. (πρώτος, πολλαπλός τοκετός ή τοκετός με καισαρική: 12 εβδομάδες) Εάν ένας εργαζόμενος επιθυμεί να παρατείνει την άδειά του/της, ή εάν η μητέρα και ο πατέρας λαμβάνουν εναλλασσόμενα γονική άδεια: για τη λήψη του νέου μέρους γονικής άδειας αμέσως μετά την υιοθεσία, κοινοποίηση 3 μήνες πριν. Οι όροι εξαρτώνται από τον εργοδότη και τον εργαζόμενο και μπορούν να αλλάξουν κατόπιν συνεννοήσεως.	Δεν υπάρχουν προϋποθέσεις. Αλλά για εργαζομένους που αξιώνουν παροχές: 52 εβδομάδες απασχόλησης κατά τη διάρκεια των τελευταίων 24 μηνών Ειδική διάταξη για γονείς παιδιών που έχουν γεννηθεί μεταξύ 1/7/2000 και 6/8/2001: εάν ένας από τους γονείς βρίσκεται σε γονική άδεια ή την ανέβαλε, έχει χρονικό περιθώριο 3 μηνών για να αιτηθεί γονικής άδειας μέχρι τα 2 ^α γενέθλια του παιδιού.
Βέλγιο	Έγγραφη κοινοποίηση 3 μηνών (που μπορεί να μειωθεί κατόπιν συνεννοήσεως με τον εργοδότη) Ο εργαζόμενος πρέπει να προτείνει τον τρόπο λήψης της άδειας κατά την κοινοποίηση. Κατά τη διάρκεια του μήνα που ακολουθεί την κοινοποίηση, ο εργαζόμενος και ο εργοδότης συνεννοούνται για τον τρόπο που θα ληφθεί η άδεια. Διαφορετικά, η γονική άδεια ξεκινά την προβλεπόμενη στην κοινοποίηση ημερομηνία. Ο εργαζόμενος πρέπει να παράσχει τα απαραίτητα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν γέννηση ή υιοθεσία το αργότερο με την έναρξη της γονικής άδειας	Στον ιδιωτικό τομέα. Ο εργαζόμενος να έχει απασχοληθεί για 12 από τους 15 μήνες που προηγούνται της έγγραφης κοινοποίησης. Απουσία προϋποθέσεων στον δημόσιο τομέα.
Δανία	4 εβδομάδες	Να εργάζεται στον ίδιο εργοδότη για 3 τουλάχιστον μήνες. Νόμος αριθ. 141 της 25ης Μαρτίου 2002 που τροποποιεί τον νόμο περί ίσης μεταχείρισης, τον νόμο περί παροχών και καταργεί τον νόμο περί άδειας για φροντίδα παιδιού. Ο νέος νόμος τέθηκε σε ισχύ στις 27 Μαρτίου 2002, αλλά εφαρμόστηκε

		από τη 1^η Ιανουαρίου 2002. Για παιδιά που έχουν γεννηθεί πριν από τη 1η Ιανουαρίου 2002, ισχύουν οι 'παλαιές' διατάξεις για τη γονική άδεια και την άδεια φροντίδας παιδιού, σύμφωνα με τον νόμο περί ίσης μεταχείρισης, τον νόμο περί παροχών και τον νόμο περί άδειας για φροντίδα παιδιού. Για παιδιά που έχουν γεννηθεί μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2002 και 27 Μαρτίου 2002, οι γονείς μπορούν να επιλέξουν μεταξύ των παλαιών διατάξεων και των νέων. Για παιδιά που έχουν γεννηθεί μετά από τις 27 Μαρτίου 2002, ισχύουν μόνον οι νέες διατάξεις. Σύμφωνα με τις νέες διατάξεις, ο νόμος για την άδεια φροντίδας παιδιού καταργείται. Οι διατάξεις για την άδεια φροντίδας παιδιού εντάσσονται πλέον στις διατάξεις για τη γονική άδεια. Δεν υφίσταται πλέον ξεχωριστή άδεια φροντίδας παιδιού, πέραν της γονικής άδειας. Από πλευράς λοιπόν κοινοτικού δικαίου, ο νέος νόμος αποτελεί εφαρμογή από τη Δανία των διατάξεων περί γονικής άδειας τόσο της οδηγίας για την εγκυμοσύνη (92/85/EOK) όσο και της οδηγίας για τη γονική άδεια (96/34/EK). Η αδυναμία πλήρους εφαρμογής της οδηγίας για τη γονική άδεια πρέπει να συσχετιστεί με την διαφωνία που επικρατεί εδώ και αρκετό χρονικό διάστημα μεταξύ της Δανίας και της Επιτροπής ως προς το εάν οι δανικές συλλογικές συμβάσεις πρέπει να γίνουν αποδεκτές ως το αποκλειστικό μέσον για την εφαρμογή οδηγιών.
Φινλανδία	2 μήνες. Για λόγους ανωτέρας βίας μπορεί να αλλάξει η ημερομηνία (με κοινοποίηση τουλάχιστον ενός μηνός). Γονείς εξ υιοθεσίας πρέπει επίσης να κάνουν κοινοποίηση 2 μήνες νωρίτερα αλλά, εάν αιτιολογείται, μπορεί να αλλάξουν ημερομηνίες πριν από την έναρξη της άδειας ενημερώνοντας τον εργοδότη το συντομότερο δυνατόν	
Γαλλία	2 μήνες (ένας μήνας εάν η γονική άδεια ακολουθεί την άδεια μητρότητας)	Ένα έτος υπηρεσίας

Γερμανία	4 εβδομάδες	
Ελλάδα		<u>Δημόσιος τομέας:</u> Δεν απαιτείται περίοδος εργασίας ή χρόνος υπηρεσίας (αρχαιότητας) στο δημόσιο τομέα. <u>Ιδιωτικός τομέας:</u> • Ένα έτος εργασίας στον ίδιο εργοδότη, με χορήγηση βάσει προτεραιότητας σε εκείνους που εργάζονται στην εταιρεία για κάθε ημερολογιακό έτος • Εάν ζητηθεί γονική άδεια για άλλα παιδιά στην οικογένεια, πρέπει να έχει συμπληρωθεί τουλάχιστον ένα έτος απασχόλησης από το τέλος της προηγούμενης περιόδου γονικής άδειας. Ο άλλος γονέας πρέπει να εργάζεται εκτός οικίας.
Ιρλανδία	Έγγραφο κοινοποίηση 6 εβδομάδων. Επιπλέον, ο εργαζόμενος πρέπει να επιβεβαιώσει 4 εβδομάδες πριν την έναρξη της άδειας την ημερομηνία έναρξης της άδειας, τη διάρκεια της και τον τρόπο με τον οποίο θα ληφθεί	Ενός έτους συνεχής υπηρεσία. Ωστόσο, εάν έχει υπηρεσία τουλάχιστον 3 μήνες, ο εργαζόμενος δικαιούται μίας εβδομάδας γονική άδεια για κάθε μήνα εργασίας
Ιταλία	Το αργότερο 15 ημέρες, εκτός κι αν αντικειμενικά δεν είναι εφικτό. Οι λεπτομερείς όροι εφαρμογής μπορούν να καθοριστούν από συλλογική σύμβαση.	
Λουξεμβούργο	4 μήνες	Απαιτείται ο εργαζόμενος να έχει εργαστεί τουλάχιστον ένα έτος πριν από την άδεια για τον ίδιο εργοδότη στο Λουξεμβούργο, εκτός κι αν χρειάστηκε να αλλάξει εργοδότη για οικονομικούς λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, υπό την προϋπόθεση ότι έχει εργαστεί νόμιμα για 12 μήνες με τον ίδιο εργοδότη κατά την περίοδο των 15 μηνών πριν από τη γέννηση ή την υιοθεσία. Απαιτείται επίσης ο εργαζόμενος να απασχολείται για συγκεκριμένο ελάχιστο αριθμό ωρών μηνιαίως.
Ολλανδία	Έγγραφο κοινοποίηση 2 μηνών	Υπηρεσία ενός έτους
Πορτογαλία	10 ημέρες για γονική άδεια 30 ημέρες για ειδική άδεια	

Ισπανία		Δεν υπάρχουν ειδικές προϋποθέσεις για τις διάφορες μορφές γονικών αδειών. Υπάρχουν όμως ειδικές προϋποθέσεις για εκείνους που διεκδικούν δικαίωμα αποδοχών κατά τη διάρκεια των 16 εβδομάδων μετά τη γέννηση του παιδιού: να έχουν ήδη καλύψει ελάχιστο περίοδο (στην κοινωνική ασφάλιση) 180 ημερών στα 5 χρόνια πριν από την ημερομηνία της γέννησης του παιδιού ή από την ημερομηνία της διοικητικής ή δικαστικής απόφασης σε περίπτωση υιοθεσίας.
Σουηδία	2 μήνες, αλλά όπου δεν είναι εφικτό, υποχρέωση κοινοποίησης το συντομότερο δυνατόν	Ο εργαζόμενος να απασχολείται είτε για τους προηγούμενους 6 μήνες, ή το λιγότερο για 12 μήνες κατά τα προηγούμενα 2 έτη
Ηνωμένο Βασίλειο	21 ημέρες	Ένα έτος συνεχούς απασχόλησης

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ:

Οι διατάξεις του ΗΒ σε πολλές περιπτώσεις αποτελούν τις ελάχιστες προϋποθέσεις που εφαρμόζονται μόνον όταν εργαζόμενοι και εργοδότες δεν συμφωνούν μεταξύ τους για τη λήψη της γονικής άδειας. Μπορούν να το κάνουν χρησιμοποιώντας συμβάσεις εργασίας ή συλλογικές συμβάσεις ή μεμονωμένες ρυθμίσεις. Όπου έχουν συναφθεί τέτοιες συμβάσεις, ισχύουν αυτές, εφόσον είναι τουλάχιστον το ίδιο ευνοϊκές με τις ελάχιστες (πάγιες) προϋποθέσεις που προβλέπει η νομοθεσία.

7. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Η ρήτρα 2(3)(ε) και (στ) επιτρέπει ο εργοδότης να αναβάλλει τη χορήγηση της γονικής άδειας για λόγους που μπορούν να αιτιολογηθούν και επιτρέπει ειδικές ρυθμίσεις ανταποκρινόμενες στις ανάγκες λειτουργίας και οργάνωσης των μικρών επιχειρήσεων. (Σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 96/280/ΕΚ της 3^{ης} Απριλίου 1996 για τις ΜΜΕ).

Ελάχιστα κράτη μέλη έχουν εκμεταλλευθεί τις διατάξεις αυτές. Αριθμός κρατών απαιτεί συμφωνία μεταξύ του εργοδότη και του εργαζομένου όσον αφορά τις πρακτικές ρυθμίσεις για τη λήψη άδειας, όπως ο χρόνος, μειωμένο ωράριο κ.λπ. (για παράδειγμα, Δανία).

Χώρα	Αναβολή της άδειας	Ειδικές ρυθμίσεις για τις μικρές επιχειρήσεις
Βέλγιο	Για τους λόγους που ορίζονται στην οδηγία (εποχιακή εργασία, δυσκολία στην εξεύρεση αντικαταστάτη κ.λπ.)	Οι μικρές επιχειρήσεις (που ορίζονται ως εκείνες που απασχολούν κάτω από 50 εργαζομένους) μπορούν να προβούν σε ειδικές ρυθμίσεις για τη γονική άδεια και οι αιτήσεις για λήψη γονικής άδειας μερικού χρόνου πρέπει να υποβάλλονται σε συνεννόηση με τον εργοδότη
Δανία	Έως 26 εβδομάδες, εάν ο οργανισμός απασχόλησης δεν μπορεί να παράσχει αντικαταστάτη του σε γονική άδεια εργαζομένου, ή εάν ο εργοδότης δεν επιθυμεί να απασχολήσει τον αντικαταστάτη	
Ιρλανδία	Για 6 μήνες εάν η παραχώρηση της άδειας μπορεί να έχει σοβαρό δυσμενές αποτέλεσμα στη λειτουργία της επιχείρησης	
Γερμανία		Το νόμιμο δικαίωμα για αξίωση γονικής άδειας κατά μερικό χρόνο περιορίζεται σε εργαζομένους ο εργοδότης των οποίων απασχολεί περισσότερα από 15 άτομα χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι μαθητευόμενοι.
Λουξεμβούργο	Γονική άδεια που πρέπει να ληφθεί αμέσως μετά την άδεια μητρότητας δεν μπορεί να αναβληθεί, αλλά η δεύτερη περίοδος της άδειας μπορεί να αναβληθεί έως 2 μήνες, για τους λόγους που ορίζει η οδηγία	Για επιχειρήσεις με λιγότερους από 15 εργαζομένους, και όσον αφορά την εποχιακή απασχόληση, ο εργοδότης μπορεί να καθυστερήσει τη χορήγηση γονικής άδειας έως 6 μήνες

Πορτογαλία	- Μόνον όσον αφορά καθεστώτα άδειας κατά μερικό χρόνο για λόγους φροντίδας που μπορεί να ανέλθουν έως τα 2 ή 3 έτη, ο εργοδότης μπορεί να αρνηθεί την άδεια για λόγους που αφορούν τη λειτουργία της επιχείρησης και σε περίπτωση που δεν είναι εφικτή η αντικατάσταση του εργαζομένου, όμως η άρνηση της αίτησης του εργαζομένου εξαρτάται από την ευνοϊκή γνώμη της Επιτροπής για την ισότητα στην απασχόληση και την εργασία - Σε καθεστώτα άδειας κατά μερικό χρόνο για λόγους φροντίδας, ανάλογα με τη συμφωνία εργοδότη και εργαζομένου, κανονικά ο εργοδότης μπορεί σε κάθε περίπτωση να αρνηθεί	
HB	Ο εργοδότης μπορεί να καθυστερήσει την παροχή της γονικής άδειας εάν ζητείται να ληφθεί σε περίοδο που θα διακόψει αδικαιολόγητα τη λειτουργία της επιχείρησης. Ο εργοδότης πρέπει να προσδιορίσει πότε μπορεί να ληφθεί η άδεια.	

8. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝΑΝΤΙ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ

Η ρήτρα 2(4) της συμφωνίας-πλαισίου για τη γονική άδεια προβλέπει ότι, για να διασφαλιστεί ότι οι εργαζόμενοι θα μπορούν να ασκούν το δικαίωμα γονικής άδειας, τα κράτη μέλη ή/και οι κοινωνικοί εταίροι λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να προστατεύουν τους εργαζομένους έναντι απολύσεων εξαιτίας της αίτησης ή της λήψης γονικής άδειας, σύμφωνα με τη νομοθεσία, τις συλλογικές συμβάσεις ή τις εθνικές πρακτικές. Η ρήτρα 2(5) προβλέπει ότι με τη λήξη της γονικής άδειας, ο εργαζόμενος έχει δικαίωμα να επανέλθει στην ίδια θέση εργασίας ή, σε περίπτωση αδυναμίας, σε θέση ισοδύναμη ή ανάλογη με τη σύμβασή του ή την εργασιακή του σχέση.

Χώρα	Προστασία έναντι απολύσεως	Δικαίωμα επιστροφής
Αυστρία	Για 4 εβδομάδες μετά τη λήξη της γονικής άδειας ή της περιόδου μερικής απασχόλησης. Αλλά: • Μετά τα πρώτα γενέθλια του παιδιού υπάρχει μειωμένη προστασία • δεν υπάρχει προστασία έναντι απολύσεως εάν κλείσει η εταιρεία	<u>Ιδιωτικός τομέας:</u> Η σύμβαση εργασίας ως έχει δεν διακόπτεται και συνεχίζεται, αναστέλλεται όμως η υποχρέωση του εργαζομένου να εργάζεται και η υποχρέωση του εργοδότη να καταβάλλει μισθό. Ο εργαζόμενος έχει το δικαίωμα να επιστρέψει στην ίδια ή αντίστοιχη θέση εργασίας. Στην πράξη, υπάρχουν δυσκολίες στην επανένταξη ειδικά των γυναικών· με την κοινοποίηση, ο εργαζόμενος δικαιούται επίδομα ανεργίας (μειωμένες απαιτήσεις – λιγότερες εβδομάδες ασφάλισης)
		<u>Δημόσιος τομέας:</u> Οι γυναίκες προστατεύονται έναντι απολύσεως μέχρι 4 εβδομάδες μετά τη λήξη της γονικής άδειας το ίδιο ισχύει και με τη μερική εργασία του γονέα. Ωστόσο, η απόλυση από ευκαιριακή (προσωρινή) εργασία είναι πιθανή για ορισμένους λόγους (νόμος περί δημοσίων υπαλλήλων) • μετά 4 μήνες μετά την προστασία έναντι απολύσεως, η ευκαιριακή (προσωρινή) σύμβαση εργασίας ενός δημόσιου υπαλλήλου μπορεί να μην μετατραπεί σε μόνιμη σύμβαση εργασίας. • άπαξ και η προσωρινή σύμβαση μετατραπεί σε μόνιμη, η αντίστοιχη απόφαση έχει αναδρομική ισχύ από την έναρξη της περιόδου προστασίας • οι μόνιμες εργασιακές σχέσεις

		των δημοσίων υπαλλήλων που καλύπτονται από τον νόμο περί δημοσίων υπαλλήλων δεν διακόπτονται, ανεξαρτήτως φύλου.
		Για δημόσιους υπαλλήλους με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου: • κατά τη διάρκεια του 1^{ου} έτους εργασίας, μπορεί κατόπιν κοινοποίησης να γίνει απόλυση οποτεδήποτε χωρίς ιδιαίτερο λόγο (= ιδιωτικός τομέας) • Μετά το 1^ο έτος εργασίας, μπορεί να δοθεί κοινοποίηση απόλυσης μόνον για λόγους που προβλέπονται από τον νόμο περί συμβασιούχων εργαζομένων
Βέλγιο	Δύο ομάδες διατάξεων στον ιδιωτικό τομέα: • 'υπουργικές' διατάξεις (όπου η γονική άδεια απαντάται ως μέρος καθεστώτος διακοπής της καριέρας): δεν γίνεται απόλυση εκτός κι αν υφίστανται σοβαροί λόγοι ή για λόγους άσχετους με την άδεια, από την αίτηση έως 3 μήνες μετά τη λήξη της άδειας. • διατάξεις των 'κοινωνικών εταίρων': σχεδόν όμοιες εκτός από το ότι η προστασία παύει 2 μήνες μετά τη λήξη της άδειας και επιτρέπει την τμηματική άδεια. Στο δημόσιο τομέα, μονίμως διορισμένο προσωπικό δεν μπορεί να απολυθεί εκτός κι αν υφίστανται συγκεκριμένοι λόγοι	Δικαίωμα επιστροφής στην ίδια ή εάν δεν είναι εφικτό, σε αντίστοιχη ή παρόμοια θέση εργασίας Άρνηση επανατοποθέτησης εργαζομένου στην ίδια ή αντίστοιχη θέση μπορεί να ερμηνευτεί ως εύσχημη απόλυση συν την καθορισμένη αποζημίωση που ισοδυναμεί με αποδοχές έξι μηνών
Δανία	Η απόλυση ως αποτέλεσμα γονικής άδειας απαγορεύεται	Δεν υπάρχει ρητή διάταξη στη νομοθεσία
Φινλανδία	Η απόλυση ως αποτέλεσμα γονικής άδειας απαγορεύεται	Δικαίωμα επιστροφής στην ίδια ή αντίστοιχη θέση ή (εάν δεν υπάρχει τέτοια θέση) σε παρόμοια θέση, σύμφωνα με τη σύμβαση εργασίας
Γαλλία	Η γονική άδεια δεν αποτελεί νόμιμο λόγο απόλυσης	Δικαίωμα επιστροφής στην ίδια ή παρόμοια θέση με τουλάχιστον αντίστοιχες αποδοχές και, όπου έχουν αλλάξει οι τεχνικές και οι μέθοδοι εργασίας, δικαίωμα λήψης επαγγελματικής κατάρτισης μετά τη λήξη της γονικής άδειας

Γερμανία	Κατά τη διάρκεια της γονικής άδειας και από την ημέρα της αίτησης για γονική άδεια (εάν δεν είναι πάνω από 8 εβδομάδες πριν από την έναρξη της γονικής άδειας), η απόλυση του γονέα υποβάλλεται προς έγκριση στις κρατικές αρχές για λόγους διασφάλισης των θέσεων εργασίας. Κατά τη λήξη της γονικής άδειας, ο γονέας μπορεί να απολυθεί μόνον με κοινοποίηση τριών μηνών. Σε κάθε περίπτωση, η απόλυση λόγω λήξης γονικής άδειας είναι παράνομη.	Δικαίωμα επιστροφής στην ίδια ή αντίστοιχη θέση εργασίας
Ελλάδα	Η απόλυση λόγω άσκησης του δικαιώματος γονικής άδειας είναι άκυρη (η σχετική νομοθετική διάταξη δεν ισχύει για τη δημόσια διοίκηση, όπου προβλέπονται για όλους τους δημόσιους υπαλλήλους συνταγματικές εγγυήσεις έναντι κάθε παράνομης απόλυσης, υποβάθμισης της θέσης και δυσμενούς μετάθεσης). Επιπλέον, κάθε άμεση ή έμμεση διάκριση έναντι εργαζομένων με οικογενειακές υποχρεώσεις, όσον αφορά την πρόσβαση και τη διατήρηση της εργασίας και την επαγγελματική τους εξέλιξη, απαγορεύεται ρητώς δια νόμου, ο οποίος καλύπτει τα άτομα εκείνα που απασχολούνται με εργασιακή σχέση ιδιωτικού δικαίου. Επίσης, απαγορεύεται η δυσμενής μεταχείριση γονέων που κάνουν χρήση του μειωμένου ωραρίου.	Δικαίωμα επιστροφής στην ίδια ή παρόμοια, αλλά όχι κατώτερη, θέση εργασίας (δεν ισχύει για τους δημόσιους υπαλλήλους, όπου υφίστανται συνταγματικώς κατοχυρωμένες εγγυήσεις)
Ιρλανδία	Η απόλυση, αποκλειστικά ή κυρίως λόγω της άσκησης ή της πρόταξης άσκησης του δικαιώματος της γονικής άδειας είναι καταχρηστική.	Δικαίωμα επιστροφής στην ίδια, ή εάν δεν είναι εφικτό, σε παρόμοια θέση
Ιταλία	Η απόλυση λόγω αίτησης ή άσκησης του δικαιώματος γονικής άδειας είναι άκυρη.	Δικαίωμα επιστροφής στην ίδια, ή αντίστοιχη θέση
Λουξεμβούργο	Απόλυση κατά τη διάρκεια γονικής άδειας ή από την τελευταία ημέρα που προβλέπεται για προηγούμενη κοινοποίηση προθέσεως λήξης αδείας είναι άκυρη.	Δικαίωμα επιστροφής στην ίδια ή παρόμοια θέση, αντίστοιχη με τα προσόντα του εργαζομένου και με μισθό τουλάχιστον αντίστοιχο εκείνου της προηγούμενης θέσης
Ολλανδία	Ο εργοδότης πρέπει να λάβει άδεια από τη διοίκηση για να απολύσει εργαζόμενο και η άδεια δεν παρέχεται εάν η απόλυση συνδέεται με την άσκηση νομικού δικαιώματος όπως το δικαίωμα γονικής άδειας	Δεν υπάρχει συγκεκριμένο δικαίωμα για επιστροφή στην ίδια θέση, εκτός κι αν προβλέπεται στην ατομική σύμβαση εργασίας. Ωστόσο, το γενικό εργατικό δίκαιο απαγορεύει αλλαγή στην ατομική σύμβαση εργασίας για λόγους λήξης άδειας.
Πορτογαλία	Η απόλυση λόγω αίτησης, λήξης ή δικαιώματος γονικής άδειας ή μερικής απασχόλησης είναι καταχρηστική	Δικαίωμα επιστροφής στην ίδια θέση ή επιστροφής σε εργασία πλήρους απασχόλησης

Ισπανία	Η απόλυση λόγω αίτησης ή λήψης γονικής άδειας είναι άκυρη	Δικαίωμα επιστροφής στην ίδια θέση εντός του πρώτου έτους γονικής άδειας. Μετά το πρώτο έτος, δικαίωμα επιστροφής σε θέση στην ίδια επαγγελματική ομάδα ή σε αντίστοιχη κατηγορία. Επίσης δικαίωμα σε επαγγελματική κατάρτιση κατά την επιστροφή στην εργασία. Στην περίπτωση μείωσης ωραρίου για τη φροντίδα παιδιού, δεν υπάρχει εγγύηση ότι ο εργαζόμενος μπορεί να επιστρέψει στο ωράριο που διατηρούσε πριν από τη μείωση
Σουηδία	Απόλυση μόνον διότι ο εργαζόμενος αιτήθηκε ή έλαβε γονική άδεια είναι άκυρη· σε κάθε περίπτωση, εάν ο εργαζόμενος απολυθεί κατόπιν κοινοποίησης ή με συνοπτικές διαδικασίες, η απόλυση μπορεί να χαρακτηριστεί άκυρη κατόπιν αιτήσεως του εργαζομένου	Δικαίωμα επιστροφής σε αντίστοιχες εργασιακές συνθήκες και παροχές, αλλά μόνον υπό την προϋπόθεση ότι η άδεια δεν επέφερε αλλαγές στις απαιτούμενα καθήκοντα και παροχές. Η μετάθεση σε άλλα καθήκοντα πρέπει να εμπίπτει στα πλαίσια της σύμβασης εργασίας.
Ηνωμένο Βασίλειο	Η απόλυση είναι καταχρηστική όπου ο κύριος λόγος είναι ότι ο εργαζόμενος λαμβάνει ή ζητά να λάβει γονική άδεια	Με τη λήξη περιόδου άδειας μέχρι 4 εβδομάδων, ο εργαζόμενος έχει το δικαίωμα να επιστρέψει στην ίδια θέση εργασίας. Όπου η γονική άδεια είναι μεγαλύτερη από 4 εβδομάδες, ο εργαζόμενος έχει το δικαίωμα να επιστρέψει στην ίδια, ή εάν δεν είναι εφικτό, σε παρόμοια θέση. Αποκλίσεις από τις διατάξεις αυτές ισχύουν, όταν η γονική άδεια ακολουθεί αμέσως μετά την άδεια μητρότητας

9. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ & ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΤΗΣ ΓΟΝΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ

Η ρήτρα 2(6) της συμφωνίας-πλαίσιου για τη γονική άδεια αναφέρει ότι κεκτημένα δικαιώματα ή δικαιώματα που είναι υπό κτήση από τον εργαζόμενο κατά την ημερομηνία έναρξης της γονικής άδειας διατηρούνται ως έχουν μέχρι τέλους της γονικής άδειας. Με τη λήξη της γονικής άδειας, τα δικαιώματα αυτά έχουν εφαρμογή, συμπεριλαμβανομένων των αλλαγών που προέρχονται από τη νομοθεσία, τις συλλογικές συμβάσεις ή την εθνική πρακτική. Η ρήτρα 2(7) αναφέρει ότι τα κράτη μέλη ή/και οι κοινωνικοί εταίροι προσδιορίζουν το καθεστώς της σύμβασης ή της εργασιακής σχέσης για την περίοδο της γονικής άδειας. Η ρήτρα 2(8) προβλέπει ότι όλα τα σχετικά με την κοινωνική ασφάλιση θέματα θα πρέπει να εξεταστούν και να προσδιοριστούν από τα κράτη μέλη σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία της συνέχειας των δικαιωμάτων στις παροχές κοινωνικής ασφάλισης για τους διάφορους κινδύνους, ιδίως στην υγειονομική περίθαλψη.

Χώρα	Παρατηρήσεις
Αυστρία	<u>Ιδιωτικός τομέας</u> Ο χρόνος γονικής άδειας – εάν δεν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά – δεν λαμβάνεται υπόψη για δικαιώματα που εξαρτώνται από τη διάρκεια της απασχόλησης (δικαιώματα αρχαιότητας). Ωστόσο, σε μια εργασιακή σχέση λαμβάνονται υπόψη το μέγιστο 10 μήνες της πρώτης γονικής άδειας, για να καθοριστεί η περίοδος κοινοποίησης της απόλυσης, για να καθοριστεί η περίοδος παροχών ασθένειας καθώς και για τα δικαιώματα αρχαιότητας για τη διάρκεια της ετήσιας άδειας (διακοπές). Όλο και περισσότερες συλλογικές συμβάσεις στον ιδιωτικό τομέα λαμβάνουν υπόψη τη γονική άδεια στο δικαίωμα αποζημίωσης απολύσεως (μέχρι 22 μήνες το μέγιστο: συλλογικές συμβάσεις μεταλλωρύχων). Ωστόσο, συλλογική σύμβαση η οποία να προβλέπει αυτόματη εξέλιξη στο μισθολογικό καθεστώς κατά τη διάρκεια της γονικής άδειας αποτελεί εξαίρεση. Το δικαίωμα στην κοινωνική ασφάλιση – ειδικά στην υγειονομική περίθαλψη – γενικά δεν αλλάζει. Συνταξιοδοτικό σύστημα: σύμφωνα με τον νόμο περί κοινωνικής ασφάλισης § 227a, (Allgemeines Sozialversicherungsgesetz) υπολογίζονται ως συντάξιμοι το ανώτερο 48 μήνες από τον χρόνο de facto και κύριας φροντίδας παιδιού (στην Αυστρία).
	<u>Δημόσιος τομέας:</u> Δεν υπάρχει πιθανότητα συμφωνιών πέραν των αρχών που θεσπίζονται στο <i>Mutterchutzgesetz</i> (αντίθετα με τον ιδιωτικό τομέα). Είναι θέμα τάξεως, το καθεστώς του υπαλλήλου να μην αλλάζει κατά τη διάρκεια της γονικής άδειας (η σχέση μεταξύ υπαλλήλου και κράτους επισήμως λήγει με τον θάνατο του υπαλλήλου). Ισχύει διάταξη που λαμβάνει υπόψη περίοδο δέκα μηνών όσον αφορά δικαιώματα σχετικά με την αρχαιότητα. Ο χρόνος της γονικής άδειας – μέχρι σήμερα δεν προβλέπεται κάτι άλλο από την ομοσπονδιακή νομοθεσία – δεν λαμβάνεται υπόψη σε κανένα δικαίωμα που έχει σχέση με τη διάρκεια απασχόλησης (δικαιώματα αρχαιότητας). Από την άλλη πλευρά, η γονική άδεια δεν καθυστερεί την αυτόματη εξέλιξη. Γενικά, το δικαίωμα κοινωνικής ασφάλισης – ειδικά της υγειονομικής περίθαλψης – δεν αλλάζει. Η γονική άδεια λαμβάνεται υπόψη στη συνταξιοδότηση· ο εργαζόμενος δεν χρειάζεται να καταβάλλει συμπληρωματικά τέλη ή εισφορές. – πρόσθετη άδεια (συνολικά το μέγιστο: 10 έτη) καθυστερεί την εξέλιξη, αλλά υπολογίζεται ως περίοδος εργασίας. Συμβασιούχοι: το σύνολο της γονικής άδειας λαμβάνεται υπόψη για τα δικαιώματα αρχαιότητας

	και η πρόσθετη άδεια για τη φροντίδα παιδιού κατά 5%. Ιδιωτικός και δημόσιος τομέας: εργασία κατά τη διάρκεια της γονικής άδειας ελάχιστα κάτω του ορίου, δεν έρχεται σε αντίθεση με την καταβολή, από τον ίδιο ή άλλον εργοδότη, γονικού επιδόματος. Αυτή θεωρείται παράλληλη σύμβαση εργασίας· εάν ο εργαζόμενος δεν εμφανιστεί στην εργασία του, αυτό δεν θεωρείται παραβίαση της σύμβασης εργασίας (ο εργαζόμενος επιτρέπεται να "διατηρήσει επαφή" με την επιχείρηση, σύμφωνα με τα κίνητρα του νομοθέτη). Ενώ οι συμβασιούχοι του δημοσίου μπορούν να εμπλακούν σε τέτοιου είδους απασχόληση, αυτό δεν ισχύει για ορισμένες ομάδες δημόσιων υπαλλήλων. Δικαίωμα πληροφόρησης: κατά τη διάρκεια της γονικής άδειας, ο εργοδότης πρέπει να ενημερώνει τον εργαζόμενο σχετικά με τις σημαντικές εξελίξεις στην επιχείρηση ειδικά όσον αφορά την πτώχευση, τις ρυθμίσεις, τις αλλαγές στην οργάνωση (<i>lex imperfecta</i>).
Βέλγιο	Στον ιδιωτικό τομέα, η σύμβαση εργασίας εξακολουθεί να ισχύει κατά τη διάρκεια της άδειας, παρόλο που η εκτέλεσή της αναστέλλεται. Τα κεκτημένα δικαιώματα διατηρούνται ως βασικές προϋποθέσεις της θέσης εργασίας στην οποία ο εργαζόμενος πρέπει να επανέλθει. Η απόκτηση νέων δικαιωμάτων, ειδικά όσον αφορά τις αποδοχές, γενικά καλύπτεται από τις συλλογικές συμβάσεις. Η γονική άδεια δεν παρέχει το δικαίωμα για οποιοδήποτε επίδομα κοινωνικής ασφάλισης και συνεπάγεται διακοπή της ασφαλιστικής κάλυψης → μόνον στο καθεστώς των "κοινωνικών εταίρων" Στον δημόσιο τομέα, η γονική άδεια θεωρείται περίοδος εργασίας, αλλά για του συμβασιούχους δεν υπάρχει ασφαλιστική κάλυψη → μόνο στο καθεστώς "άνευ αποδοχών"
Δανία	Η γονική άδεια υπολογίζεται ως περίοδος εργασίας όσον αφορά την αρχαιότητα, αλλά όχι για τη συνταξιοδότηση.
Φινλανδία	Συνεχίζεται η σύμβαση εργασίας, αν και δεν καταβάλλεται μισθός. Η γονική άδεια υπολογίζεται για σκοπούς ετήσιας άδειας και θεωρείται περίοδος ασφάλισης για τον υπολογισμό της συνταξιοδότησης (όμως, σύμφωνα με την απόφαση του Δεκέμβριου του 2001 του δικαστηρίου υποθέσεων κοινωνικής ασφάλισης, αμφισβητείται η εφαρμογή της στον ιδιωτικό τομέα.
Γαλλία	Η γονική άδεια λαμβάνεται υπόψη (κατά το ήμισυ) για δικαιώματα που συνδέονται με την αρχαιότητα. Για τον υπολογισμό των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων, η άδεια υπολογίζεται ως περίοδος ασφάλισης. Όλα τα πλεονεκτήματα που αποκτήθηκαν πριν από την έναρξη της άδειας διατηρούνται. Κατά τη λήξη της γονικής άδειας, οι εργαζόμενοι δικαιούνται εκ νέου πλήρους απόλαυσης των δικαιωμάτων παροχών ασθένειας, μητρότητας, αναπηρίας και θανάτου.
Γερμανία	Η σύμβαση εργασίας συνεχίζει να ισχύει κατά τη διάρκεια της γονικής άδειας, αν και δεν ισχύουν εργασιακές και μισθολογικές υποχρεώσεις. Η γονική άδεια αναγνωρίζεται για ασφάλιση ασθένειας και συντάξεως, χωρίς την καταβολή εισφορών, αλλά δεν υπολογίζεται για το επίδομα ανεργίας. Κάθε μήνας γονικής άδειας μειώνει το δικαίωμα ετήσιας άδειας του εργαζομένου κατά το ένα δωδέκατο.
Ελλάδα	Γενικά, η γονική άδεια υπολογίζεται ως περίοδος απασχόλησης για κάθε σκοπό, συμπεριλαμβανομένου του υπολογισμού της ετήσιας άδειας και αποζημίωσης στην περίπτωση απολύσεως. Ο εργαζόμενος πρέπει να καταβάλλει πλήρεις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (τόσο του εργαζομένου όσο και του εργοδότη) εάν επιθυμεί να διατηρήσει την ασφαλιστική κάλυψη κατά τη διάρκεια της γονικής άδειας. Ωστόσο, ο βαθμός στον οποίο η γονική άδεια υπολογίζεται ως χρόνος εργασίας καθώς και ιατρικής κάλυψης κατά τη διάρκεια της άδειας για τους δημόσιους υπαλλήλους είναι ασαφής.

Ιρλανδία	Ο εργαζόμενος σε γονική άδεια θεωρείται ότι απασχολείται από τον εργοδότη και τα εργασιακά δικαιώματα διατηρούνται, εκτός από το δικαίωμα αποδοχών, το εφάπαξ σε συνταξιοδοτούμενο ή κάθε υποχρέωση καταβολής εισφορών. Αυτός ο χρόνος διακοπής της εργασίας θεωρείται συνέχεια της προηγούμενης περιόδου απασχόλησης. Όταν ένας εργαζόμενος βρίσκεται σε άδεια, μπορεί να θεωρηθεί ότι εργάζεται για σκοπούς μελλοντικών δικαιωμάτων κοινωνικής πρόνοιας. Ο χρόνος της γονικής άδειας δεν επηρεάζει το δικαίωμα νόμιμης ετήσιας άδειας και των επίσημων αργιών
Ιταλία	Η σύμβαση εργασίας εξακολουθεί να ισχύει κατά τη διάρκεια της γονικής άδειας, αν και αναστέλλεται η εκτέλεσή της. Η γονική άδεια λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό των δικαιωμάτων που συνδέονται με την αρχαιότητα (αλλά όχι για την καταβολή του "δέκατου τρίτου μισθού"). Η άδεια υπολογίζεται πλήρως για τους σκοπούς εισφορών κοινωνικής ασφάλισης μέχρι το 3 ^ο έτος του παιδιού και για 6 μήνες το μέγιστο. Ο εργαζόμενος εξακολουθεί να δικαιούται υγειονομική κάλυψη.
Λουξεμβούργο	Ο εργαζόμενος απολαμβάνει όλα τα πλεονεκτήματα που αποκτήθηκαν πριν από τη λήψη της άδειας. Η γονική άδεια λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό των δικαιωμάτων που συνδέονται με την αρχαιότητα, θεωρείται ως περίοδος <i>μαθητείας</i> για σκοπούς κοινωνικής ασφάλισης και παρέχει στον εργαζόμενο πλήρη δικαιώματα επιδόματος ανεργίας. Ωστόσο, η γονική άδεια δεν παρέχει δικαίωμα ετήσιας άδειας. Κατά τη διάρκεια γονικής άδειας αναστέλλεται η σύμβαση εργασίας.
Ολλανδία	Συνεχίζεται η εργασιακή σχέση, αλλά δεν υφίσταται ειδική διάταξη για την προστασία των κεκτημένων δικαιωμάτων. Ωστόσο, το γενικό εργατικό δίκαιο προστατεύει τα κεκτημένα δικαιώματα.
Πορτογαλία	Αναστολή των δικαιωμάτων, καθηκόντων και μέτρων διασφάλισης των μερών της εργασιακής σχέσης όσον αφορά την εκτέλεση εργασίας και την καταβολή μισθού. Ωστόσο, η άδεια υπολογίζεται για σκοπούς δικαιωμάτων που αφορούν για παράδειγμα την αρχαιότητα, τη διάρκεια εργασίας και την προαγωγή. Η άδεια λαμβάνεται υπόψη κατά τον υπολογισμό ασφάλισης αναπηρίας και γήρατος και δεν έχει επίπτωση στο δικαίωμα ιατρικής περίθαλψης.
Ισπανία	Η γονική άδεια υπολογίζεται στο χρόνο υπηρεσίας και, μόνον στον δημόσιο τομέα, στη προαγωγή. Τα κεκτημένα δικαιώματα ή τα υπό κτήση δικαιώματα, αναγνωρίζονται όσον αφορά την άδεια απουσίας για τη φροντίδα παιδιών. Η σύμβαση αναστέλλεται κατά τη διάρκεια της γονικής άδειας και οι υποχρεώσεις του εργαζομένου να εργάζεται και του εργοδότη να καταβάλλει μισθό ακυρούνται. Υφίστανται διατάξεις ώστε ο εργαζόμενος να διατηρεί την ασφαλιστική του κάλυψη κατά τη διάρκεια περιόδων άδειας για τη φροντίδα μικρού παιδιού.
Σουηδία	Ο εργαζόμενος που ζητά ή ασκεί το δικαίωμα άδειας δεν χρειάζεται να δεχτεί μειωμένες εργασιακές παροχές ή λιγότερο ευνοϊκές συνθήκες εργασίας από εκείνες που απαιτούνται από την άδεια ή κάθε άλλη μετάθεση πέραν εκείνης που μπορεί να προκύψει στο πλαίσιο της σύμβασης εργασίας και η οποία απαιτείται από την άδεια. Η σύμβαση εργασίας συνεχίζεται κατά τη διάρκεια της γονικής άδειας. Η άδεια υπολογίζεται στη διάρκεια εργασίας.
Ηνωμένο Βασίλειο	Η σύμβαση εργασίας συνεχίζεται κατά τη διάρκεια της γονικής άδειας, αν και ισχύουν μόνον ορισμένοι όροι και προϋποθέσεις που αφορούν τις διαδικασίες λήξης, απόλυσης και συμμόρφωσης και παραπόνων. Τα δικαιώματα που αφορούν την αρχαιότητα και τη συνταξιοδότηση που αποκτήθηκαν πριν από την έναρξη της άδειας διατηρούνται. Κατά την επιστροφή του στην εργασία, ο γονέας επωφελείται κάθε βελτίωσης στους λοιπούς όρους και προϋποθέσεις (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τις αποδοχές).

10. ΑΠΟΥΣΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΛΟΓΟΥΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΒΙΑΣ

Η ρήτρα 3(1) της συμφωνίας-πλαισίου για τη γονική άδεια αναφέρει ότι τα κράτη μέλη ή/και οι κοινωνικοί εταίροι λαμβάνουν μέτρα για να επιτρέπουν στους εργαζομένους να απουσιάζουν από την εργασία, σύμφωνα με τη νομοθεσία, τις συλλογικές συμβάσεις ή/και τις εθνικές πρακτικές, για λόγους *ανωτέρας βίας* που συνδέονται με έκτακτους οικογενειακούς λόγους σε περίπτωση ασθένειας ή ατυχήματος που καθιστά απαραίτητη την άμεση παρουσία του εργαζομένου. Τα κράτη μέλη ή/και οι κοινωνικοί εταίροι μπορούν να προσδιορίσουν τους όρους πρόσβασης και τους τρόπους εφαρμογής και να περιορίζουν το δικαίωμα αυτό σε μια ορισμένη διάρκεια ετησίως ή/και κατά περίπτωση: (ρήτρα 3(2)).

Χώρα	Δικαίωμα	Λόγοι
Αυστρία	Μία εβδομάδα άδεια με αποδοχές ετησίως	Για τη φροντίδα παιδιού ή συγγενούς που ασθενεί
	Μία επιπλέον εβδομάδα ετησίως	Εάν απαιτείται φροντίδα παιδιού κάτω των 12 ετών: -διότι το άτομο που φρόντιζε το παιδί απεβίωσε· διότι νοσηλεύεται, φυλακίστηκε ή συνελήφθη από τις αρχές, ή διότι πάσχει από σοβαρή ασθένεια. Ο ενδιαφερόμενος γονέας δικαιούται γονική άδεια εάν προκύψουν οι ανωτέρω περιπτώσεις, ακόμη κι αν ο άλλος γονέας είχε λάβει προηγουμένως γονική άδεια· μέχρι τα 2 ^α γενέθλια του παιδιού το μέγιστο. Πρόσθετη προϋπόθεση για τον πατέρα: να ζει υπό την ίδια στέγη με το παιδί. – ή αν ο άλλος γονέας παύσει να ζει υπό την ίδια στέγη με το παιδί, ή παύσει να φροντίζει αποκλειστικά το παιδί

	Έως και 1 εβδομάδα για τους εργαζομένους	Συμπληρωματικές παρατηρήσεις: • Σημαντικοί προσωπικοί λόγοι που τον εμποδίζουν να εργαστεί • Οι υπάλληλοι ("Angestellte", σε αντιδιαστολή με τους εργάτες) δικαιούνται αποδοχών σε περίπτωση "σχετικά σύντομης διακοπής (κωλύματος) εργασίας για σοβαρούς προσωπικούς λόγους" για τους οποίους δεν ευθύνονται εκείνοι". Τα δικαστήρια έχουν επεκτείνει τη δυνατότητα εφαρμογής του στις περιπτώσεις: • "σοβαρών προσωπικών λόγων": λήψη διαβατηρίου· συμμετοχή σε εξετάσεις για δίπλωμα οδήγησης· ιατρικές εξετάσεις· βαφτίσια· γάμοι· κηδείες (οικογενειακή ή πολύ στενού φίλου)· κάθε επείγουσα περίπτωση. • "σχετικά βραχείας πρόληψης", που μπορεί να καλύπτει περίοδο μερικών ωρών έως και μία εβδομάδα.
		Γενικά, η διάταξη ισχύει για κάθε περίπτωση στην οποία η συμβατική υποχρέωση προς τον εργοδότη συγκρούεται με νομική υποχρέωση έναντι 3^{ου} ατόμου. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα • για τους γονείς: υποχρεούνται να φροντίζουν τα παιδιά τους • για σύζυγο του οποίου η γυναίκα γεννά ή πρόσφατα γέννησε· αν και δεν υπάρχει νομική υποχρέωση, το ίδιο ισχύει για ζευγάρια που διατηρούν ανεπίσημη σχέση
		Οι συνήθεις προβλέψεις στις περισσότερες συλλογικές συμβάσεις είναι:
	1 ημέρα	Για τοκετό συζύγου ή συντρόφου
	3 ημέρες	για γάμο
	1-3 ημέρες	για μετακόμιση
	τουλάχιστον 1 ημέρα	για κηδεία κ.λπ.

Βέλγιο	Στον ιδιωτικό τομέα, 10 ημέρες άδεια ετησίως (κατ'αναλογία για εργαζομένους με μερική απασχόληση)	Για "επιτακτικούς λόγους", παραδείγματα των οποίων ορίζονται στη νομοθεσία και περιλαμβάνουν ασθένεια, ατύχημα ή νοσηλεία μέλους της οικογένειας
	Το προσωπικό στον δημόσιο τομέα δικαιούται άδεια 15 ημερών ετησίως, η οποία μπορεί να παραταθεί σε 30 ημέρες "έκτακτης άδειας"	Για "επιτακτικούς λόγους που αφορούν την οικογένεια"
	Απουσία για "σύντομες περιόδους "	Εάν νοσηλεύεται μέλος της οικογένειας
Δανία	Προσωρινή απουσία άνευ αποδοχών	Όταν προκύπτουν επιτακτικοί λόγοι, όπως οικογενειακή ασθένεια ή ατύχημα, που καθιστούν την παρουσία του εργαζομένου στο σπίτι άκρως απαραίτητη Αυτό εφαρμόζεται μόνον σε ορισμένες συλλογικές συμβάσεις Δεν υφίσταται νομοθεσία που να καλύπτει τους εργαζομένους εκείνους οι οποίοι δεν καλύπτονται από συλλογική σύμβαση που περιλαμβάνει ρήτρα ανωτέρας βίας. Περίπου το 30 % των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα δεν καλύπτεται από συλλογικές συμβάσεις στη Δανία.
Φινλανδία	Προσωρινή απουσία άνευ αποδοχών	Για λόγους ανωτέρας βίας για έκτακτους οικογενειακούς λόγους σε περίπτωση ασθένειας ή ατυχήματος που καθιστά απαραίτητη την παρουσία του εργαζομένου
	Προσωρινή απουσία από την εργασία για 4 ημέρες το πολύ. Σύμφωνα με ορισμένες συλλογικές συμβάσεις οι 3 στις 4 ημέρες είναι με αποδοχές. Οι ναυτικοί έχουν το ίδιο δικαίωμα, υπό την προϋπόθεση ότι αφήνουν το σκάφος τους στο λιμάνι και επιστρέφουν σε αυτό.	Για τη φροντίδα παιδιού κάτω των 10 ετών που ασθενεί, (οι 4 ημέρες μπορούν να επαναληφθούν εάν το παιδί ασθενήσει με άλλη νόσο, ή εάν ασθενήσει άλλο παιδί). Εάν ο άλλος γονέας βρίσκεται στο σπίτι και μπορεί να φροντίσει το παιδί που ασθενεί, ο δημόσιος υπάλληλος δεν δικαιούται να απουσιάσει.
Γαλλία	3 ημέρες άδεια ετησίως	Σε περίπτωση ασθένειας ή ατυχήματος παιδιού κάτω των 16 ετών υπό τη φροντίδα του εργαζομένου (συνοδεύεται από ιατρικό πιστοποιητικό)
	Ωστόσο, 5 ημέρες άδεια ετησίως	εάν το παιδί είναι κάτω του ενός έτους ή εάν ο εργαζόμενος έχει 3 ή περισσότερα παιδιά κάτω των 16ετών
	4 μήνες (ανανεώσιμη δις)	Εάν υφίσταται λόγος (για παράδειγμα σοβαρή ασθένεια ή σοβαρή αναπηρία ή ατύχημα) ο οποίος καθιστά αδύνατη την εργασία του εργαζομένου. Πιθανή μερική απασχόληση.

	Εάν υφίσταται λόγος (για παράδειγμα, σοβαρή ασθένεια ή θάνατος στενού συγγενή ή πατρότητα) ο οποίος καθιστά αδύνατη την εργασία του εργαζομένου για σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα, μπορεί να παραμείνει στο σπίτι. Οι συλλογικές συμβάσεις μπορεί να καθορίζουν λεπτομερέστερα τις ρυθμίσεις που αφορούν τη διάρκεια της άδειας. Η άδεια σε ορισμένες περιπτώσεις είναι με αποδοχές. Επιπλέον, 5 ημέρες στην περίπτωση ασθένειας παιδιού όπου ο γονέας είναι μέλος του δημόσιου συστήματος υγειονομικής ασφάλισης. Στον δημόσιο τομέα: 4 μήνες (ανανεώσιμη δις)	Εάν το παιδί είναι κάτω του ενός έτους ή εάν ο εργαζόμενος έχει τρία ή περισσότερα παιδιά κάτω των 16 ετών
Γερμανία	Άδεια 10 ημερών ανά γονέα ανά τέκνο (20 ημέρες για μόνο γονέα). Εάν υπάρχουν πάνω από ένα παιδί, συνολικά 25 ημέρες το μέγιστο ανά γονέα (50 ημέρες για μόνο γονέα) εάν ο γονέας καλύπτεται από δημόσια υγειονομική ασφάλιση. Η άδεια είναι με αποδοχές από τον εργοδότη ή δημόσια υγειονομική ασφάλιση. Η άδεια παρέχεται ασχέτως εάν άλλα άτομα είναι ικανά να φροντίσουν το παιδί. Επιπλέον, εάν προκύψει επιτακτικός λόγος (για παράδειγμα σοβαρή ασθένεια παιδιού το οποίο δεν έχει άλλον να το φροντίσει), ο εργαζόμενος μπορεί να μείνει στο σπίτι (δικαίωμα "άδειας για φροντίδα παιδιού που ασθενεί"). Οι συλλογικές συμβάσεις μπορεί να καθορίζουν λεπτομερέστερα τις ρυθμίσεις που αφορούν τη διάρκεια της άδειας (ορισμένες από αυτές παρέχουν περιόδους μεγαλύτερης διάρκειας, εάν το παιδί νοσεί με σοβαρή ασθένεια). Η άδεια σε ορισμένες περιπτώσεις είναι με αποδοχές.	

Ελλάδα	6 ημέρες	Για εργαζομένους με πλήρη απασχόληση που έχουν την κηδεμονία ενός παιδιού και/ή άλλων προστατευόμενων μελών της οικογένειας, σε περίπτωση ασθένειας
	8 ημέρες	Για εργαζομένους με πλήρη απασχόληση που έχουν την κηδεμονία 2 ή περισσότερων παιδιών
	12 ημέρες Επιπλέον, ο εργαζόμενος πλήρους απασχόλησης δικαιούται μέχρι 4 ημέρες άδεια ετησίως για επισκέψεις στο σχολείο Οι γονείς με νοητικά ή σωματικά ανάπηρο παιδί που απασχολούνται σε επιχειρήσεις με τουλάχιστον 50 εργαζομένους, μπορούν να ζητήσουν την μείωση του ωραρίου τους κατά μία ώρα, με αναλογική μείωση του μισθού. Επιπλέον, άδεια 2 ημερών σε περίπτωση θανάτου συζύγου, παιδιού, γονέων ή αδελφών.	Για εργαζομένους με πλήρη απασχόληση που έχουν την κηδεμονία 3 ή περισσότερων παιδιών
Ιρλανδία	Η κατάσταση είναι συγκεκριμένη στο δημόσιο τομέα. Ο δημοσιοϋπαλληλικός κώδικας δεν προβλέπει τίποτα για τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας, ενώ το αρθρ. 53 προβλέπει ότι οι εργαζόμενοι θα διευκολύνονται όσον αφορά τις επισκέψεις στο σχολείο, σύμφωνα με υπουργική απόφαση η οποία θα καθορίζει τον μέγιστο αριθμό ημερών απουσίας, αλλά τέτοια υπουργική απόφαση δεν έχει ακόμη εκδοθεί.	Για επείγουσες οικογενειακές καταστάσεις λόγω τραυματισμού, ή ασθένειας, γνωστή ως άδεια λόγω ανωτέρας βίας. Το δικαίωμα άδειας ισχύει στην περίπτωση σοβαρής ασθένειας στενού συγγενή ή συντρόφου με τον οποίο ο εργαζόμενος διατηρεί ανεπίσημη συζυγική σχέση.
Ιταλία	Άδεια 3 ημερών με αποδοχές ετησίως	Στην περίπτωση θανάτου ή σοβαρής και πιστοποιημένης ασθένειας συντρόφου ή άλλου μέλους της οικογένειας
	Εναλλακτικά, ο εργαζόμενος μπορεί να συμφωνήσει με τον εργοδότη για διαφορετικές εργασιακές ρυθμίσεις.	Στην περίπτωση ασθένειας, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω
	Επιπροσθέτως, έως 2 έτη άδεια άνευ αποδοχών, συνολικά ή αποσπασματικά (που δεν υπολογίζονται ως συντάξιμα έτη)	Για την αντιμετώπιση σοβαρού και πιστοποιημένου οικογενειακού ζητήματος.

		Τα κριτήρια προτεραιότητας για τη λήψη των αδειών αυτών και οι τρόποι περιοδικού ελέγχου της τήρησης των απαιτήσεων καθορίζονται από διάταγμα, ενώ οι συλλογικές διαπραγματεύσεις πρέπει να καθορίζουν τους τρόπους παρακολούθησης της επαγγελματικής κατάρτισης που απευθύνεται σε άτομα τα οποία επιστρέφουν στην εργασία τους μετά από μία τέτοια άδεια.
	Κάθε γονέας έχει επίσης το δικαίωμα (αλλά να μην χρησιμοποιείται ταυτόχρονα και από τους δύο γονείς): Άδειας άνευ αποδοχών Άδειας 5 ημερών ετησίως Μεγαλύτερης διάρκειας των προβλεπόμενων αδειών	Για τη φροντίδα παιδιού μέχρι 3 ετών που ασθενεί Για τη φροντίδα παιδιού μέχρι 8 ετών που ασθενεί Για τη φροντίδα παιδιού ή άλλου συγγενή με αναπηρία
Λουξεμβούργο	Ειδική άδεια 2 ημερών (ανά παιδί) ετησίως Κατά τη διάρκεια της άδειας, εξακολουθούν να ισχύουν οι νομικές διατάξεις που αφορούν την κοινωνική ασφάλιση και την προστασία της απασχόλησης, ειδικά την προστασία έναντι απολύσεως	Για οικογενειακούς λόγους, εάν το παιδί είναι κάτω των 15 ετών υπό τη φροντίδα του εργαζομένου και για το οποίο καταβάλλονται οικογενειακά επιδόματα, πάσχει από σοβαρή ασθένεια ή υπέστη ατύχημα, ή εάν κάποιος άλλος επιτακτικός λόγος υγείας απαιτεί την παρουσία ενός από τους γονείς
Ολλανδία	Άδεια με αποδοχές. Δεν υπάρχει περιορισμός στις ώρες ή τις ημέρες.	Για επιτακτικούς, προσωπικούς λόγους, όπως γέννηση βρέφους, θάνατος μέλους της οικογενείας. Για έκτακτη φροντίδα (μέλους της οικογενείας που ασθενεί), είναι πιθανή άδεια φροντίδας σύντομης διάρκειας με αποδοχές, με ανώτερο όριο δύο εργάσιμες εβδομάδες ετησίως.
Πορτογαλία	30 ημέρες ετησίως	Για την παροχή έκτακτης, ουσιαστικής φροντίδας σε παιδί κάτω των 10 ετών (δεν υπάρχει όριο ηλικίας όταν πρόκειται για παιδί με αναπηρία), το οποίο ασθενεί ή υπέστη ατύχημα. Εάν το παιδί νοσηλεύεται, το δικαίωμα απουσίας από την εργασία παρατείνεται ώστε να καλύψει την περίοδο νοσηλείας.

	15 ημέρες ετησίως	Για την παροχή έκτακτης, ουσιαστικής φροντίδας σε παιδί άνω των 10 ετών, σύζυγο ή σύντροφο και άλλους καθοριζόμενους συγγενείς σε περίπτωση ασθένειας Η απουσία από την εργασία θεωρείται αιτιολογημένη, αλλά συχνά άνευ αποδοχών και το δικαίωμα κοινωνικών παροχών είναι αβέβαιο
Ισπανία	2 ημέρες (ή 4 ημέρες εάν περιλαμβάνεται ταξίδι)-απαραίτητη προηγούμενη κοινοποίηση και αιτιολόγηση	Σε περίπτωση ατυχήματος ή σοβαρής ασθένειας παιδιού ή συγγενή
	Επιπλέον, δικαίωμα ενός έτους άδειας άνευ αποδοχών ή μείωσης του ωραρίου στο μισό έως ένα τρίτο (με αναλογική μείωση στον μισθό) ¹²	Για τη φροντίδα συγγενή ο οποίος για λόγους ηλικίας, ατυχήματος ή ασθένειας δεν μπορεί να φροντίσει τον εαυτό του
Σουηδία	Ο εργαζόμενος δικαιούται γονική άδεια για τη φροντίδα παιδιού κάτω των 12 ετών που ασθενεί, με 60 ημέρες κατά μέγιστο όριο ετησίως ανά παιδί. Ο εργαζόμενος δικαιούται να απουσιάσει από την εργασία λόγω ανωτέρας βίας για έκτακτους οικογενειακούς λόγους σε περίπτωση ασθένειας ή ατυχήματος, που καθιστούν απαραίτητη την άμεση παρουσία του εργαζομένου.	
Ηνωμένο Βασίλειο	Λογική διάρκεια απουσίας από την εργασία	Για την αντιμετώπιση οικογενειακού ζητήματος όπως ξαφνική ασθένεια ή ατύχημα προστατευόμενου μέλους ή για τη ρύθμιση της φροντίδας παιδιών λόγω ξαφνικής ασθένειας ή ανικανότητας του ατόμου που συνήθως τα φρόντιζε. Ο όρος "εξαρτώμενος" ορίζεται γενικά έτσι ώστε να περιλαμβάνει και άτομα εκτός της οικογενείας του εργαζομένου.

Παρατηρήσεις για τη Δανία:

Δεν υφίσταται νομικό διάταγμα για την εφαρμογή της ρήτρας ανωτέρας βίας της οδηγίας για τη γονική άδεια στη νέα νομοθεσία της Δανίας σχετικά με τη γονική άδεια, η οποία μόλις ψηφίστηκε. Επομένως, η Δανία δεν ανταποκρίνεται στην υποχρέωσή της να εφαρμόσει κατάλληλα τη ρήτρα ανωτέρας βίας για οικογενειακούς λόγους.

¹² Art. 46.4 del Estatuto de los Trabajadores, en la redacción dada por la Ley 39/1999 de 5 de noviembre (BOE 6.11.1999)

Παρατηρήσεις για τη Γερμανία:

Η γονική άδεια στη Γερμανία, στο 95 % των περιπτώσεων, χρησιμοποιείται ακόμη από τις μητέρες. Οι κύριοι λόγοι για αυτό, είναι ότι η άδεια έχει μεγάλη διάρκεια και στην πράξη είναι πλήρως μεταβιβάσιμη μεταξύ των γονέων, εάν δεν ληφθεί ως μερικού χρόνου. Η γονική άδεια κατά μερικό χρόνο είναι περιορισμένη και δεν έχει γίνει ακόμη αποδεκτή. Δεν υφίσταται επαρκής επιδότηση εισοδήματος για τα άτομα που χρησιμοποιούν γονική άδεια - το "Erziehungsgeld" εξακολουθεί να αντιπροσωπεύει κατ' ανώτατο όριο ένα ποσό 900 μάρκων. Το γεγονός αυτό αναγκάζει τις οικογένειες να επιλέγουν τη λήψη γονικής άδειας από τον σύζυγο με τον χαμηλότερο μισθό.

Παρατηρήσεις για την Αυστρία:

Για τους εργαζομένους στον ιδιωτικό τομέα, δεν υφίσταται ευέλικτη διάταξη όπως για τους δημόσιους υπαλλήλους. Εάν τα παιδιά των εργαζομένων (στον ιδιωτικό τομέα) ασθενήσουν και οι γονείς τους πρέπει να τα φροντίσουν για πάνω από δύο εβδομάδες ετησίως, τότε για τον σκοπό αυτόν, οι γονείς πρέπει να χρησιμοποιήσουν την άδεια των διακοπών τους.

Από την άλλη πλευρά, στην πράξη, οι εργαζόμενοι εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από ανεπίσημους παράγοντες (προσωπική σχέση με τον εργοδότη· το γενικό "κλίμα" στην εταιρεία τους), εάν επιθυμούν να τύχουν σχετικά καλύτερης μεταχείρισης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΤΡΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Βέλγιο:

1. Convention collective de travail n 64 du Conseil National du Travail instituant un droit au congé parental du 29/04/1997 rendue obligatoire par l'A.R. du 29 octobre 1997.
2. Arrêté Royal du 10 août 1998 modifiant l'Arrêté Royal du 29 octobre 1997 relatif à l'introduction d'un droit au congé parental dans le cadre d'une interruption de carrière.

Δανία:

1. Lov om orlov jf. Lovbekndtgorelse nr.4 af 4 januar 1999 (Νόμος περί άδειας που παγιοποιεί τον Νόμο αριθ. 4 της 4^{ης} Ιανουαρίου 1999).
2. Bekendtgørelse N°48 af 26 januar 1998(Διάταγμα αριθ. 48 της 26^{ης} Ιανουαρίου 1998 σχετικά με την άδεια για κατάρτιση, εκπαίδευση και φροντίδα τέκνου.
3. Στον ιδιωτικό τομέα: συμφωνία μεταξύ της Δανικής Ομοσπονδίας Συνδικαλιστικών Ενώσεων (LO) και της Δανικής Συνομοσπονδίας Εργοδοτών (DA), με ημερομηνία 3 Ιουνίου 1999, σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας για τη γονική άδεια
4. Στον δημόσιο τομέα: συμφωνία μεταξύ του Υπουργείου Οικονομικών και των κεντρικών οργανώσεων και εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομικών, με ημερομηνία 17 Μαρτίου 1997
5. Στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών έχει κατατεθεί νομοσχέδιο για την εφαρμογή της §3 της οδηγίας. Νομοσχέδιο που τροποποιεί τον Νόμο για τους ναυτικούς της 13^{ης} Οκτωβρίου 1999

Γερμανία:

1. BErzGG Δεκέμβριος 2000
2. Gesetz über die Gewährung von Erziehungsgeld und Erziehungsurlaub (Bundeserziehungsgeldgesetz - BErzGG), in der Fassung der Bekanntmachung vom 31/01/1994 (BGBl. I S. 180), zuletzt geändert durch Gesetz vom 24/03/1997 ref : Bundesgesetzblatt Teil I vom 24/03/1997 Seite 594
3. Gesetz über die Gewährung von Erziehungsgeld und zur Elternzeit (Bundeserziehungsgeldgesetz) in der Fassung der Bekanntmachung vom 7. Dezember 2001, BGBl. I, Nr. 65, S. 3358

Ελλάδα:

1. Νόμος αριθ. 1483/1984 της 5^{ης} Οκτωβρίου 1984, ΦΕΚ Α αριθμός 153 της 08/10/1984 [Προσοχή: εφόσον ο νόμος 2639/1998 τροποποιεί μόνον το αρθ. 5(1) του νόμου 1483/1984, αυτό σημαίνει ότι εξακολουθούν να ισχύουν οι υπόλοιπες διατάξεις του νόμου 1483].

2. ΦΕΚ Α αριθ. 205 της 02/09/1998
3. Νόμος αριθ. 2683/1999 (δημοσιούπαλληλικός κώδικας), ΦΕΚ Α αριθ. 19 της 09/02/1999.
4. Διάταγμα αριθ. 193/1988, ΦΕΚ Α αριθ. 84 της 06/05/1988.

Σημείωση: Δεν καθίσταται σαφές σε ποιον απευθύνεται σήμερα το διάταγμα 193/1988. Πιθανόν να ισχύει α) για άτομα τα οποία απασχολούνται από το κράτος, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και τοπικές αρχές με σύμβαση ορισμένου χρόνου και β) για δημόσιους υπαλλήλους τοπικών αρχών.

5. Νόμος υπ'αριθ. 2639/1998 της 2 Σεπτεμβρίου 1998 άρθρο 25 που τροποποιεί το αρθ. 5(1) του νόμου υπ'αριθ. 1483/84

Επισημάνση: Το Υπουργείο Εργασίας δεν είναι αρμόδιο για τους δημόσιους υπαλλήλους και το προσωπικό των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οι οποίοι αποτελούν σημαντικό τμήμα των εργαζομένων στην Ελλάδα. Για τον λόγο αυτόν, δεν έχουμε σχηματίσει ολοκληρωμένη εικόνα όσον αφορά την κατάσταση στην Ελλάδα, καθώς δεν αναφέρεται η ειδική νομοθεσία που καλύπτει τους εργαζομένους αυτούς. Αυτό ισχύει για κάθε πληροφορία σχετικά με την απασχόληση και την κοινωνική ασφάλιση στην Ελλάδα.

Ισπανία:

1. Real Decreto 1251/2001, de 16 de noviembre (BOE 17.11.2001), por el que se regulan las prestaciones económicas del sistema de la Seguridad Social por maternidad y riesgo durante el embarazo
2. Ley 39/1999 de 5 de noviembre, de conciliación de la vida familiar y laboral de las personas trabajadoras (BOE 6.11.1999)
3. Real Decreto Legislativo 1/1995, de 24 de marzo, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley del Estatuto de los Trabajadores, Boletín Oficial del Estado de número 75 de 29/03/1995 Página 9654 (Marginal 7730)
4. Ley 30/1984, de 30 de agosto, de medidas para la reforma de la Función Pública, Boletín Oficial del Estado número 185 de 03/08/1984 Página 3367 (Marginal 17387)
5. Ley 66/1997, de 30 de diciembre, de Medidas Fiscales, Administrativas y del Orden Social, Boletín Oficial del Estado número 313 de 31/12/1997 Página 38517 (Marginal 28053)
6. Ley 4/1995, de 23 de marzo, de regulación del permiso parental y por maternidad, Boletín Oficial del Estado número 71 de 24/3/1995 Página 9211 (Marginal 7242)
7. Real Decreto Legislativo 1/1994, de 20 de junio, por el que se aprueba el Texto Refundido de la Ley General de la Seguridad Social, Boletín Oficial del Estado número 154 de 29/6/1994 Página 20658 (Marginal 14960)
8. Real Decreto número 356/91 de 15/03/1991, por el que se desarrolla, en materia de prestaciones por hijo a cargo, la Ley 26/1990, de 20 de diciembre, por la que se establecen en la Seguridad Social prestaciones no contributivas, Boletín Oficial del Estado de 21/03/1991

9. Real Decreto número 356/91 de 15/03/1991, por el que se desarrolla, en materia de pensiones no contributivas la Ley 26/1990, de 20 de diciembre, por la que se establecen en la Seguridad Social prestaciones no contributivas, Boletín Oficial del Estado de 21/03/1991
10. Orden de 18 de julio de 1991, por la que se regula el Convenio Especial en el Sistema de la Seguridad Social, Boletín Oficial del Estado de 30/7/91

Γαλλία:

Στον ιδιωτικό τομέα:

1. Code du travail, Articles L 122-28-1 to L 122-32. Code de la Sécurité sociale Article L.351-4 et 5
2. Loi n°84-9 de janvier 1984 (aviation civile et armement maritime).

Στο δημόσιο τομέα:

1. Loi du 25.07.1994 (n°94-629) complétée par la loi du 16.12.1996 (n°96-1093) relative au congé parental après l'adoption d'un enfant.
2. Décret n° 85-986 du 16 septembre 1985 modifié par le décret 2002-684 du 30 avril 2002. : article 52 à 58. JO 2 mai 2002.

Ιρλανδία:

1. Parental Leave Act, 1998 of 3 December 1998
2. Parental Leave (Notice of *Force Majeure* Leave) Regulations, 1998 (SI No. 454 of 1998)
3. Parental Leave (Disputes and Appeals) Regulations, 1999 (SI No. 6 of 1999)
4. Parental Leave (Maximum Compensation) Regulations, 1999 (SI No. 34 of 1999)
5. European Communities (Parental Leave) Regulations, 2000 (SI No. 231 of 2000)

Ιταλία:

1. Legge 8 Marzo 2000 N°53 Disposizioni per il sostegno della maternita' e della paternita', per il diritto alla cura e alla formazione e per il coordinamento dei tempi delle citta'
2. D.L.gs 26 Marzo 2001 N° 151 Testo unico delle disposizioni legislative in materia di tutela e sostegno della maternita' e della paternita', a norma dell'articolo 15 della legge 8 marzo 2000, n. 53

Λουξεμβούργο:

1. Loi du 12 février 1999 concernant la mise en oeuvre du plan d'action national en faveur de l'emploi 1998.

Ολλανδία:

1. Wet van 16 november 2001 tot vaststelling van regels voor het tot stand brengen van een nieuw evenwicht tussen arbeid en zorg in de ruimste zin (Wet arbeid en zorg). Chapter 6 of this new Act deals with parental leave. Staatsblad 2001, 567 and 568
2. Wet van 25 juni 1997 tot wijziging van titel 7.10 (arbeidsovereenkomst) van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot het ouderschapsverlof", Staatsblad 1997, 266.
3. Besluit van 25 juni 1997 tot vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding van de Wet van 25 juni 1997 tot wijziging van titel 7.10 (arbeidsovereenkomst) van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot het ouderschapsverlof", Staatsblad 1997, 267.

Αυστρία:

1. Landesgesetz vom 04/11/1993 über die Regelung des Eltern-Karenzurlaubes (O.ö. Eltern-Karenzurlaubsgesetz - O.ö. EKUG), Landesgesetzblatt für Oberösterreich Nr. 123
2. Verordnung der o.ö. Landesregierung vom 15/09/1997 zur Bekämpfung von Nelkenwicklern, Landesgesetzblatt für Oberösterreich, Nr. 122/1997, ausgegeben und versendet am 24/10/1997
3. Landesgesetz vom 29/02/1996, mit dem das O.ö. Landesbeamten-gesetz 1993, das als Landesgesetz geltende Gehaltsgesetz 1956, das O.ö. Landes-Vertragsbedienstetengesetz, das Landesbeamten-Pensionsgesetz, das O.ö. Mutterschutzgesetz und das O.ö. Karenzurlaubsgeldgesetz geändert und Bestimmungen über das Ausmaß der Lehrverpflichtung für Vertragslehrer an Musikschulen der o.ö. Gemeinden erlassen werden (O.ö. Dienstrechtsänderungsgesetz 1996), Landesgesetzblatt für Oberösterreich, Nr. 37/1996 , ausgegeben und versendet am 15/05/1996
4. Landesgesetz vom 03/12/1993 über das Dienstrecht der Beamten des Landes Oberösterreich (O.ö. Landesbeamten-gesetz 1993 - O.ö. LBG), Landesgesetzblatt für Oberösterreich, Nr. 11/1994, zuletzt geändert durch 83/1996
5. Landesgesetz vom 3. Dezember 1993 über das Dienstrecht der Vertragsbediensteten des Landes Oberösterreich (O.ö. Landes Vertragsbedienstetengesetz - O.ö. LVBG), Landesgesetzblatt für Oberösterreich, Nr. 10/1994
6. Mutterschutzgesetz BGBl 1979/221 idF BGBl 1980/409, 1980/577, 1984/213, 1986/563, 1989/651, 1990/76, 1990/408, 1990/450, 1991/277, 1991/628, 1992/315, 1992/833, 1993/257, 1995/434, I 1997/9, I 1997/61, I 1998/70, I 1998/123, I 1999/70, I 1999/153, I 2001/98 und I 2001/103
7. Bundesgesetz vom 07/07/1976 betreffend die Vereinheitlichung des Urlaubsrechtes und die Einführung einer Pflegefreistellung, Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 390/1976 idF 832/1995

8. Bundesgesetz vom 12/12/1989 mit dem ein Karenzurlaub für Väter geschaffen (Eltern-Karenzurlaubsgesetz - EKUG) und das Mutterschutzgesetz 1979, das Angestelltengesetz, das Gutsangestelltengesetz, das Landarbeitersgesetz 1984, das Arbeitslosenversicherungsgesetz 1977, das Allgemeine Sozialversicherungsgesetz, das Karenzurlaubsgeldgesetz, das Beamten-Dienstrechtsgesetz 1979, das Gehaltsgesetz 1956, das Pensionsgesetz 1965, das Vertragsbedienstetengesetz 1948, die Bundesforste-Dienstordnung 1986, das Land- und Forstarbeiterdienstrechtsgesetz, das Landeslehrerdienstrechtsgesetz 1984 und das Land- und forstwirtschaftliche Landeslehrer-Dienstrechtsgesetz 1985 geändert werden, Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich, Nr. 651/1989 idF 434/1995
9. Bundesgesetz, Änderung mit dem das Landarbeitersgesetzes 1984. ref: BGBl 07/07/2000 p.625 - SG(2000)A/14169
10. Landarbeitsordnungs-Novelle 2000 ref: LGBL nr 53 - SG(2000)A/13454
11. Landesgesetz, mit dem das Oö. Landes-Gehaltsgesetz, das Oö. Landesbeamten-Pensionsgesetz, das Oö. Objektivierungsgesetz, das Oö. Mutterschutzgesetz, das Oö. Landesbediensteten-Schutzgesetz 1998, das Oö. Land- und forstwirtschaftliche Landeslehrer-Diensthoheitsgesetz 1988, das Oö. Land- und forstwirtschaftliche Landeslehrer-Diensthoheitsgesetz 1988, das Oö. Landes-Personalvertretungsgesetz und das Oö. Nebengebühreuzulagengesetz geändert werden (Oö. Dienstrechtsänderungsgesetz 2000) ref : LGBL. Nr 24/2001, 20 Stück, 30/03/2001, seite 75; SG(2001)A/5408 du 10/05/2001
12. NÖ Gemeindebeamtendienstordnung 1976 (GBDO 1976) ref : LGBL. für das Land Niederösterreich 2400-37; SG(2001)A/6064 du 29/05/2001
13. Dienstpragmatik der Landesbeamten 1972 (DPL 1972) ref : LGBL. für das Land Niederösterreich 2200-51; SG(2001)A/6063 du 29/05/2001
14. Gesetz mit dem die Kärntner Landarbeitsordnung 1995 geändert wird LGBL. nr. 79/2001 ref: LGBL. für Kärnten 23/11/1995, 43. Stück, seite 335; SG(2001) A/12755 du 22/11/2001
15. Bundesgesetz vom 7.8.2001, mit dem ein Kinderbetreuungsgeldgesetz erlassen wird sowie das Familienlastenausgleichsgesetz 1987, das Allgemeine Sozialversicherungsgesetz, das Gewerbliche Sozialversicherungsgesetz, das Bauern-Sozialversicherungsgesetz, das Beamten-Kranken- und Unfallversicherungsgesetz, das Mutterschutzgesetz 1979, das Eltern-Karenzurlaubsgesetz, das Landarbeitersgesetz 1984, das Karenzgeldgesetz, das Arbeitslosenversicherungsgesetz 1977, das Arbeitsmarktpolitik-Finanzierungsgesetz, das Überbrückungshilfengesetz, das Karenzurlaubsgeldgesetz und die Exekutionsordnung geändert werden, Bundesgesetzblatt Teil I Nr. 103 (BGBl I 2001/103)
16. Bundesgesetz, mit dem Karenz für Väter geschaffen wird (Väter-Karenzgesetz - VKG), BGBl 1989/651 idF BGBl 1990/299, 1990/408, 1990/450, 1991/277, 1992/315, 1992/833, 1994/665, 1995/434, I 1997/61, I 1998/70, I 1998/123, I 1999/153, I 2000/6 und I 2001/103 [bis 7.8.2001: „Eltern-Karenzurlaubsgesetz (EKUG)“]

17. Familienlastenausgleichsgesetz (FLAG): Bundesgesetz vom 24. 10. 1967, BGBl. Nr. 376, betreffend den Familienlastenausgleich, zuletzt geändert durch BGBl I 2001/103
18. Verordnung der Bundesministerin für Gesundheit und Konsumentenschutz über die Festlegung eines Mutter-Kind-Paß-Untersuchungsprogrammes, die Voraussetzungen zur Erlangung des Mutter-Kind-Paß-Bonusses sowie über den Mutter-Kind-Paß (Mutter-Kind-Paß-Verordnung – MuKiPaßV), BGBl II 1997/24 (in Force until 31.12.2001)
19. Allgemeines Sozialversicherungsgesetz (ASVG) BGBl 1955, zuletzt geändert durch BGBl I 2001/99 und 2001/103
20. Arbeitslosenversicherungsgesetz 1977 (AIVG), BGBl 1994/315, zuletzt geändert durch BGBl 2001/47 und BGBl 2001/103
22. Heimarbeitsgesetz 1960, BGBl 1961/105 idgF 21. - Hausgehilfen- and Hausangestelltengesetz, BGBl 1962/235 idgF
23. Bundes-Verfassungsgesetz (B-VG), Gesetz vom 1. Oktober 1920, womit die Republik Österreich als Bundesstaat eingerichtet wird (Bundes-Verfassungsgesetz), Staatsgesetzblatt Nr. 450, in der geltenden Fassung
24. Bundesgesetz über vom 31. Mai 1967, BGBl. Nr. 200, über die Kranken- und Unfallversicherung öffentlich Bediensteter (BKUVG) idF BGBl I 2001/102
25. Bundesgesetz über das Karenzgeld (Karenzgeldgesetz – KGG), BGBl I 1997/47 idF BGBl I 1997/139, I 1998/6, I 1998/30, I 1998/148, I 2000/142 und BGBl I 2001/103
26. Bundesgesetz vom 27. Juni 1974, BGBl. Nr. 395, über Geldleistungen an öffentlich Bedienstete während des Karenzurlaubes aus Anlass der Mutterschaft, zuletzt geändert durch BGBl I 2001/103
27. Vertragsbedienstetengesetz 1948, BGBl 1948/86, zuletzt geändert durch BGBl I 2000/94
28. Beamten-Dienstrechtsgesetz 1979, BGBl 1979/333, zuletzt geändert durch BGBl I 2000/94
29. Angestelltengesetz 1921, BGBl 1921/292 idgF, zuletzt geändert durch BGBl I 2000/44
30. Bundesgesetz vom 7. Juli 1976 betreffend die Vereinheitlichung des Urlaubsrechtes und die Einführung einer Pflegefreistellung (Urlaubsgesetz 1976), BGBl 1976/390, zuletzt geändert durch BGBl I 2001/7

Länder (δημόσιος τομέας)

Burgenland

1. Gesetz vom 20. November 1997 über das Dienstrecht der Landesbeamten (Burgenländisches Landesbeamten-Dienstrechtsgesetz 1997), LGBI Bgld 1998/17 idF LGBI Bgld 2000/38
2. Gesetz vom 1. Oktober 1985 über das Dienstrecht der Vertragsbediensteten des Landes (Landesvertragsbedienstetengesetz 1985), LGBI Bgld 1985/49 idF LGBI Bgld 2000/39
3. Gesetz vom 20. Dezember 1971 über das Dienstrecht der Beamten und Vertragsbediensteten der Gemeinden (Gemeindebedienstetengesetz 1971), LGBI Bgld 1971/13 idF LGBI Bgld 1996/54

Kärnten (Καρίνθια)

1. Gesetz vom 7. November 1991 über den Mutterschutz und den Karenzurlaub (K-MUG), LGBI Ktn 1992/9 idF LGBI Ktn 1997/73
2. Gemeindebedienstetengesetz, Wiederverlautbarung LGBI Ktn 1992/56 idF LGBI Ktn 1998/76
3. Stadtbeamtenengesetz 1993, LGBI Ktn 1993/115, zuletzt geändert durch LGBI Ktn LGBI 1998/71

Niederösterreich (Κάτω Αυστρία)

1. NÖ Mutterschutz-Landesgesetz, Wiederverlautbarung vom 18. Dezember 1975, LGBI NÖ 2039-0, zuletzt geändert durch LGBI NÖ 2039-6
2. NÖ Eltern-Karenzurlaubsgesetz (NÖ EKUG), LGBI NÖ 2050 idF LGBI NÖ 2050-1
3. Gesetz vom 15. Mai 1975 über die Gewährung eines Karenzurlaubsgeldes aus Anlaß der Mutterschaft (NÖ Karenzurlaubsgeldgesetz 1975), LGBI NÖ 2040 idF LGBI NÖ 2040-8

Oberösterreich (Άνω Αυστρία)

1. Landesgesetz vom 4. November 1993 über den Mutterschutz der in einem öffentlich-rechtlichen Dienstverhältnis zum Land Oberösterreich stehenden Dienstnehmerinnen (OÖ Mutterschutzgesetz – OÖ MSchG), LGBI OÖ 1993/122
2. Landesgesetz vom 4. November 1993 über die Regelung des Eltern-Karenzurlaubs (OÖ Eltern-Karenzurlaubsgesetz – OÖ EKUG), LGBI OÖ 1993/123
3. Landesgesetz vom 4. November 1993 über die Ansprüche der Geldleistungen aus Anlaß der Mutterschaft (OÖ Karenzurlaubsgeldgesetz – OÖ KUG), LGBI OÖ 1993/68

Σάλαςμπουργκ

1. Salzburger Landesbeamtengesetz 1986, Wiederverlautbarung vom 15. Dezember 1986, LGBl Sbg 1987/1, zuletzt geändert durch LGBl Sbg 2000/3 und 2001/17
2. Salzburger Landesvertragsbedienstetengesetz 2000, LGBl Sbg 2000/4 idF LGBl Sbg 2001/17
3. Salzburger Gemeindebeamtengesetz 1968, Wiederverlautbarung vom 12. Februar 1968, LGBl Sbg 1968/27, zuletzt geändert durch die Novelle LGBl Sbg 2000/7
4. Salzburger Gemeindevertragsbedienstetengesetz 1968, Wiederverlautbarung vom 14. März 1968, LGBl Sbg Nr 31, zuletzt geändert durch die Novelle LGBl Sbg 2000/7
5. Salzburger Magistratsbeamtengesetz 1981, Wiederverlautbarung vom 6. Mai 1981, LGBl Sbg 1981/42, zuletzt geändert durch die Novelle LGBl Sbg 2000/7

Steiermark (Στορία)

1. Gesetz vom 3. Juli 1974 über das Dienstrecht der Landesbeamten (Steiermärkisches Landesbeamtengesetz), LGBl Stmk 1974/124, zuletzt geändert durch die Novelle LGBl Stmk 2000/40
2. Gesetz vom 24. September 1996, mit dem das Steiermärkische Landesbeamtengesetz geändert wird (4. Landesbeamtengesetz-Novelle 1996), LGBl Stmk 1997/2 idF LGBl Stmk 1998/44
3. Gesetz vom 3. Juli 1974 über das Dienstrecht der Landesvertragsbediensteten (Steiermärkisches Landesvertragsbedienstetengeetz), LGBl Stmk 1974/125 idF LGBl Stmk 2000/40
4. Gesetz vom 23. Mai 1957 über den Mutterschutz von Dienstnehmerinnen der steirischen Gemeinden, auf die das Mutterschutzgesetz, BGBl 1957/76, keine Anwendung findet, LGBl Stmk 1957/42, zuletzt geändert durch die Novelle LGBl Stmk 1975/65
5. Gesetz vom 4. Februar 1957 betreffend die Dienstordnung der öffentlich-rechtlichen Bediensteten der steirischen Gemeinden mit Ausnahme der Städte mit eigenem Statut (Gemeindebedienstetengesetz 1957), LGBl Stmk 1957/34, zuletzt geändert durch die Novelle LGBl Stmk 2000/1
6. Steiermärkisches Gemeinde-Vertragsbedienstetengesetz 1962, Wiederverlautbarung vom 24. September 1962, LGBl Stmk 1962/160, zuletzt geändert durch die Novelle LGBl Stmk 1995/15
7. Dienst- und Gehaltsordnung der Beamten der Landeshauptstadt Graz 1956, LGBl Stmk 1957/30, zuletzt geändert durch die Novelle LGBl Stmk 1996/46
8. Gesetz vom 5. März 1974 über das Dienst- und Gehaltsrecht der Vertragsbediensteten der Landeshauptstadt Graz (Grazer Gemeindevertragsbedienstetengesetz), LGBl Stmk 1974/30, zuletzt geändert durch die Novelle LGBl Stmk 1995/14

Τυρόλο

1. Tiroler Mutterschutzgesetz 1998, Wiederverlautbarung vom 29.9.1998, LGBI Tir 1998/86 idF LGBI Tir 2000/43
2. Tiroler Elternkarenzurlaubsgesetz, Wiederverlautbarung LGBI Tir 1998/87 idF LGBI Tir 2000/46
3. Tiroler Karenzurlaubsgeldgesetz 1998, Wiederverlautbarung vom 29.9.1998, LGBI Tir 1998/88 idF LGBI Tir 2000/47
4. Tiroler Gemeindebeamten-Kranken- und Unfallfürsorgegesetz 1998 (GKUFG 1998), Wiederverlautbarung vom 27.10.1998, LGBI Tir 1998/98 idF LGBI Tir 1999/42

Vorarlberg

1. Gesetz über das Dienstrecht der Landesbediensteten (Landesbedienstetengesetz 2000 – LBedG 2000), LGBI Vbg 2000/50 idF LGBI 2001/15

Wien (Βιέννη)

1. Gesetz über das Dienstrecht der Beamten der Bundeshauptstadt Wien (Dienstordnung 1994 – DO 1994), LGBI W 1994/56 idF LGBI W 2000/51
2. Gesetz über das Besoldungsrecht der Beamten der Bundeshauptstadt Wien (Besoldungsordnung 1994 – BO 1994), LGBI W 1994/55 idF LGBI W 2000/51
3. Gesetz über das Dienstrecht der Vertragsbediensteten der Gemeinde Wien (Vertragsbedienstetenordnung 1995 – VBO 1995), LGBI W 1995/50 idF LGBI W 2000/51
4. Wiener Karenzurlaubszuschußgesetz, LGBI W 1998/19

Γεωργικός τομέας

1. Landarbeitsgesetz, BGBl 1984/287, Wiederverlautbarung vom 9.7.1984, zuletzt geändert durch BGBl I 2000/40 und I 2001/103 (Grundsatzgesetzgebung des Bundes)
2. Landarbeitsordnungen der Länder o.A.

Πορτογαλία:

1. Lei n.º 4/84 de 05/04/1984. Protecção da maternidade e da paternidade ref : Diário da República I Série n.º 81 de 05/04/1984 Página 1149
2. Lei n.º 17/95 de 09/06/1995. Altera a Lei n.º 4/84, de 5 de Abril (protecção da maternidade e da paternidade ref : Diário da República I Série A n.º 134 de 09/06/1995 Página 3754
3. Lei n.º 18/98 de 28/04/1998. Alargamento da protecção à maternidade e paternidade (altera a Lei n.º 4/84, de 5 de abril, alterada pela Lei n.º 17/95, de 9 de Junho) ref : Diário da República I Série A n.º 98 de 28/04/1998 Página 1888

4. Decreto-lei n.º 136/85 de 03/05/1985. Regulamenta a Lei n.º 4/84, de 5 de Abril (protecção da maternidade e da paternidade) ref : Diário da República I Série n.º 101 de 03/05/1985 Página 1161
5. Decreto-lei n.º 64-A/89 de 27/02/1989. Aprova o regime jurídico da cessação do contrato individual de trabalho, incluindo às condições de celebração e caducidade do contrato de trabalho a termo), ref : Diário da República I Série A n.º 48 (2º Suplemento) de 27/02/1989 Página 862-(4)
6. Decreto-lei n.º 272/81 de 30/09/1981, Diário da República I Série n.º 225 de 30/09/1981 Página 2614-(2)
7. Decreto-lei n.º 874/76 de 28/12/1976. Define o regime jurídico de férias feridos e faltas ref : Diário da República I Série n.º 300 Página 2856
8. Nota n.º 25/98 do Ministério do Trabalho e da Solidariedade. Identificação das disposições da legislação nacional que dão cumprimento à Directiva 96/34/CE, do Conselho relativa à licença parental
9. Decreto-lei n.º 333/95 de 23/12/1995, Diário da República I Série A n.º 295 de 23/12/1995 Página 8074
10. Νομοθεσία περί μητρότητας και πατρότητας (τελευταία έκδοση) - Νομοθετικό Διάταγμα 230/2000, 23 Σεπτεμβρίου

Φινλανδία:

1. Työsopimuslaki/Lag om arbetsavtal (320/70) 30/04/1970
2. Merimieslaki/Sjömanslag (423/78) 07/06/1978
3. Sairausvakuutuslaki/Sjukförsäkringslag (364/63) 04/07/1963
4. Vuosilomalaki/Semesterlag (272/73)
5. Merimiesten vuosisilomalaki/Semesterlag för sjömän (433/84) 01/06/1984
6. Asetus valtion virkamiesten vuosislomasta/Förordning om semester för statens tjänstemän (692/92)
7. Laki kunnallisen viranhaltijan palvelussuhdeturvasta/Lag om kommunala tjänsteinnehavares anställningstrygghet (484/96) 28/06/1996
8. Valtion virkamieslaki/Statstjänstemannalag (750/93) 19/08/1994
9. Valtion yleinen virkaehtosopimus (tarkentava virkaehtosopimus 19/05/1998)
10. Kunnallinen yleinen virka- ja työehtosopimus
11. Laki merimieslain muuttamisesta/Lag om ändring av sjömanslagen (26/99) 22/01/1999
12. Kunnallinen virkaehtosopimus (uudistetut virkaehtosopimusmääräykset perhevapaista 1998.

13. Kirkon virka- ja työehtosopimukset (uudistetut määräykset perhevapaista 1998)

Σουηδία:

1. Föräldraledighetslag, Svensk författningssamling (SFS) 1995:584
2. Lag om allmän försäkring, Svensk författningssamling (SFS) 1962 :381
3. Lag om ersättning och ledighet för närståendevård, Svensk författningssamling (SFS) 1988 :1465

Ηνωμένο Βασίλειο:

Amendment N° 1 Regulations 2001 to Maternity and Parental Leave Amendment N° 2 Regulations (Northern Ireland) 2002 of 5 April 2002 to Maternity and Parental Leave.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Επίσημη Εφημερίδα L 145 της 19/06/1996, σ. 0004 - 0009

ΟΔΗΓΙΑ 96/34/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 3ης Ιουνίου 1996 σχετικά με τη συμφωνία-πλαίσιο για τη γονική άδεια, που συνήφθη από την UNICE, τη CEEP και τη CES

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συμφωνία για την κοινωνική πολιτική, που προσαρτάται στο πρωτόκολλο (αριθ. 14) σχετικά με την κοινωνική πολιτική, το οποίο είναι προσαρτημένο στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 4 παράγραφο (2),

την πρόταση της Επιτροπής,

Εκτιμώντας:

(1) ότι, με βάση το πρωτόκολλο σχετικά με την κοινωνική πολιτική, τα κράτη μέλη, πλην του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βορείου Ιρλανδίας, (στο εξής αποκαλούμενα 'κράτη μέλη'), επιθυμώντας να συνεχίσουν την πορεία που χαράχθηκε με τον Κοινωνικό Χάρτη του 1989, συνήψαν μεταξύ τους συμφωνία για την κοινωνική πολιτική·

(2) ότι οι κοινωνικοί εταίροι, σύμφωνα με το άρθρο 4 (2) της συμφωνίας για την κοινωνική πολιτική, μπορούν να ζητούν από κοινού να υλοποιούνται οι συμφωνίες σε κοινοτικό επίπεδο με απόφαση του Συμβουλίου μετά από πρόταση της Επιτροπής·

(3) ότι ο Κοινοτικός Χάρτης των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων, στην παράγραφο 16, που αφορά την ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών, ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι «θα πρέπει επίσης να θεσπισθούν μέτρα που να επιτρέπουν στους άνδρες και τις γυναίκες να συνδυάζουν τις επαγγελματικές και τις οικογενειακές τους υποχρεώσεις·

(4) ότι το Συμβούλιο, παρά την ύπαρξη ευρείας συναίνεσης, δεν κατόρθωσε να αποφασίσει επί της προτάσεως οδηγίας σχετικά με τις γονικές άδειες και τις άδειες για οικογενειακούς λόγους (1), όπως αυτή τροποποιήθηκε (2) στις 15 Νοεμβρίου 1984·

(5) ότι η Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 3 (2) της συμφωνίας για την κοινωνική πολιτική, διαβουλευθηκε με τους κοινωνικούς εταίρους για τον ενδεχόμενο προσανατολισμό μιας κοινοτικής δράσης σε θέματα συνδυασμού της επαγγελματικής και της οικογενειακής ζωής·

(6) ότι η Επιτροπή, κρίνοντας μετά τη διαβούλευση αυτή ότι πρέπει να αναληφθεί κοινοτική δράση, διαβουλευθηκε εκ νέου με τους κοινωνικούς εταίρους επί του περιεχομένου της μελετώμενης πρότασης, σύμφωνα με το άρθρο 3 (3) της προαναφερθείσας συμφωνίας·

(7) ότι οι διεπαγγελματικές οργανώσεις γενικού χαρακτήρα (UNICE, CEEP και CES) ανακοίνωσαν στην Επιτροπή, με κοινή τους επιστολή, στις 5 Ιουλίου 1995, τη βούλησή τους να κινήσουν τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 4 της προαναφερθείσας συμφωνίας·

(8) ότι οι εν λόγω διεπαγγελματικές οργανώσεις συνήψαν, στις 14 Δεκεμβρίου 1995, συμφωνία-πλαίσιο για τη γονική άδεια και διαβίβασαν στην Επιτροπή το κοινό τους αίτημα να υλοποιηθεί η εν λόγω συμφωνία-πλαίσιο με απόφαση του Συμβουλίου επί προτάσεως της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 4 (2) της προαναφερθείσας συμφωνίας·

(9) ότι το Συμβούλιο, στο ψήφισμά του της 6ης Δεκεμβρίου 1994, για ορισμένες προοπτικές μιας κοινωνικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης: συμβολή στην οικονομική και κοινωνική σύγκλιση της Ένωσης (3), κάλεσε τους δύο κοινωνικούς εταίρους να εκμεταλλευθούν τις δυνατότητες σύναψης συμβάσεων, δεδομένου ότι, κατά γενικό κανόνα, γνωρίζουν καλύτερα τα κοινωνικά προβλήματα και την κοινωνική πραγματικότητα· ότι στη Μαδρίτη, τα μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, το κράτος των οποίων συμμετέχει στη συμφωνία για την κοινωνική πολιτική, εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για τη σύναψη αυτής της συμφωνίας-πλαίσιου·

(10) ότι επιθυμία των υπογραφόντων μερών ήταν να συνάψουν συμφωνία-πλαίσιο, η οποία να προβλέπει τις ελάχιστες διατάξεις περί γονικής άδειας και απουσίας από την εργασία λόγω ανωτέρας βίας, και η οποία να αναθέτει στα κράτη μέλη ή/και στους κοινωνικούς εταίρους τον προσδιορισμό των προϋποθέσεων εφαρμογής της γονικής άδειας, ώστε να ληφθεί υπ' όψιν η επικρατούσα σε κάθε κράτος μέλος κατάσταση, συμπεριλαμβανομένης της κατάστασης της οικογενειακής πολιτικής, ιδίως όσον αφορά τις προϋποθέσεις χορήγησης γονικής άδειας και άσκησης του δικαιώματος γονικής άδειας·

(11) ότι η προσήκουσα πράξη για την υλοποίηση αυτής της συμφωνίας-πλαίσιου είναι η οδηγία, κατά την έννοια του άρθρου 189 της συνθήκης· ότι η οδηγία δεσμεύει τα κράτη μέλη όσον αφορά το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, αλλά αφήνει τον τύπο και τα μέσα στην αρμοδιότητά τους·

(12) ότι, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας και την αρχή της αναλογικότητας, όπως αυτές εξαγγέλλονται στο άρθρο 3B της συνθήκης, οι στόχοι της παρούσας οδηγίας δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και δύνανται συνεπώς να επιτευχθούν καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο· ότι η παρούσα οδηγία περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο για την επίτευξη αυτών των στόχων και δεν υπερβαίνει το προς τούτο απαραίτητο·

(13) ότι η Επιτροπή συνέταξε την πρόταση οδηγίας λαμβάνοντας υπ' όψιν την αντιπροσωπευτικότητα των υπογραφόντων μερών, την εντολή τους, τη νομιμότητα των ρητρών της συμφωνίας-πλαίσιου και το σεβασμό των οικείων διατάξεων όσον αφορά τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις·

(14) ότι η Επιτροπή, σύμφωνα με την ανακοίνωσή της 14ης Δεκεμβρίου 1993 σχετικά με την εφαρμογή του πρωτοκόλλου σχετικά με την κοινωνική πολιτική, ενημέρωσε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αποστέλλοντάς του το κείμενο της συμφωνίας-πλαίσιου μαζί με την πρόταση οδηγίας και την αιτιολογική έκθεση·

(15) ότι η Επιτροπή ενημέρωσε επίσης την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, αποστέλλοντάς της το κείμενο της συμφωνίας-πλαίσιου μαζί με την πρόταση οδηγίας και την αιτιολογική έκθεση·

(16) ότι η ρήτρα 4 παράγραφος 2 της συμφωνίας-πλαίσιου υπογραμμίζει ότι «η υλοποίηση των διατάξεων της παρούσας συμφωνίας δεν αποτελεί επαρκή δικαιολογία για την υποβάθμιση του γενικού επιπέδου προστασίας των εργαζομένων στον τομέα που καλύπτεται από την παρούσα συμφωνία, και τούτο με την επιφύλαξη του δικαιώματος των κρατών μελών ή/και των κοινωνικών εταίρων να εισαγάγουν, λαμβάνοντας υπ' όψιν την εξέλιξη της κατάστασης (συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης της αρχής του αμεταβίβαστου), διαφορετικές νομοθετικές, κανονιστικές ή συμβατικές διατάξεις, εφόσον τηρούνται οι ελάχιστες απαιτήσεις που προβλέπονται από την παρούσα συμφωνία»·

(17) ότι ο Κοινοτικός Χάρτης των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων αναγνωρίζει τη σπουδαιότητα του αγώνα κατά των διακρίσεων σε όλες του τις μορφές, ιδίως εκείνων που βασίζονται στο φύλο, το χρώμα, τη φυλή, τα φρονήματα και τις πεποιθήσεις·

(18) ότι το άρθρο ΣΤ παράγραφος 2 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση ορίζει ότι 'η Ένωση σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως κατοχυρώνονται με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950, και όπως προκύπτουν από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών, ως γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου'·

(19) ότι τα κράτη μέλη μπορούν να αναθέσουν στους κοινωνικούς εταίρους, μετά από κοινό τους αίτημα, την υλοποίηση της παρούσας οδηγίας, με την προϋπόθεση ότι θα λάβουν κάθε απαραίτητο μέτρο που θα τους επιτρέπει να είναι ανά πάσα στιγμή σε θέση να εξασφαλίζουν τα αποτελέσματα που επιβάλλει η παρούσα οδηγία·

(20) ότι η υλοποίηση της συμφωνίας-πλαίσιου συμβάλλει στην υλοποίηση των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 1 της συμφωνίας για την κοινωνική πολιτική,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Υλοποίηση της συμφωνίας-πλαίσιου

Η παρούσα οδηγία αποσκοπεί στην υλοποίηση της **συμφωνίας-πλαίσιου** για τη γονική άδεια, η οποία συνήφθη στις 14 Δεκεμβρίου 1995 από τις διεπαγγελματικές οργανώσεις γενικού χαρακτήρα (UNICE, CEEP και CES) και η οποία αναφέρεται στο παράρτημα.

Άρθρο 2

Τελικές διατάξεις

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι απαραίτητες για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία το αργότερο στις 3 Ιουνίου 1988, ή εξασφαλίζουν, το αργότερο κατά την ημερομηνία αυτή, ότι οι κοινωνικοί εταίροι έχουν θεσπίσει τις απαραίτητες διατάξεις μέσω συμφωνίας, οφείλουν δε να λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να είναι ανά πάσα στιγμή σε θέση να εξασφαλίζουν τα αποτελέσματα που επιβάλλονται από την παρούσα οδηγία. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να διαθέτουν συμπληρωματικό χρονικό διάστημα ενός έτους κατ' ανώτατο όριο, αν αυτό είναι απαραίτητο για να ληφθούν υπόψη ιδιαίτερες δυσχέρειες ή η υλοποίηση με συλλογική σύμβαση. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή για τις εν λόγω περιστάσεις.

3. Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι λεπτομέρειες της αναφοράς αυτής καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 3

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Λουξεμβούργο, 3 Ιουνίου 1996.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

T. TREU

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ ΣΥΜΦΩΝΙΑ-ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΓΟΝΙΚΗ ΑΔΕΙΑ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Η συνημμένη συμφωνία-πλαίσιο συνιστά δέσμευση της UNICE, της CEEP και της CES να εφαρμόσουν ελάχιστους κανόνες για τη γονική άδεια και την απουσία από την εργασία για λόγους ανωτέρας βίας, ως σημαντικό μέσο συνδυασμού της επαγγελματικής και της οικογενειακής ζωής και προαγωγής της ισότητας ευκαιριών και μεταχείρισης μεταξύ των ανδρών και των γυναικών.

Η CES, η Unice και η CEEP ζητούν από την Επιτροπή να υποβάλει αυτή τη συμφωνία-πλαίσιο στο Συμβούλιο, το οποίο με απόφασή του, θα καταστήσει αυτούς τους ελάχιστους κανόνες δεσμευτικούς για τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, με εξαίρεση το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βορείου Ιρλανδίας.

I. ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ

1. Έχοντας υπόψη τη συμφωνία για την κοινωνική πολιτική που προσαρτάται στο πρωτόκολλο σχετικά με την κοινωνική πολιτική, το οποίο προσαρτάται στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 3 παράγραφος 4 και το άρθρο 4 παράγραφος 2·
2. ότι το άρθρο 4 παράγραφος 2 της συμφωνίας για την κοινωνική πολιτική προβλέπει ότι οι συμφωνίες που συνάπτονται σε κοινοτικό επίπεδο υλοποιούνται, όταν το ζητούν από κοινού τα υπογράφοντα μέρη, με απόφαση του Συμβουλίου μετά από πρόταση της Επιτροπής·
3. ότι η Επιτροπή ανακοίνωσε την πρόθεσή της να προτείνει κοινοτικό μέτρο για το συνδυασμό επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής·
4. ότι ο Κοινοτικός Χάρτης των θεμελιωδών κοινοτικών δικαιωμάτων ορίζει, στο σημείο 16 περί ίσης μεταχείρισης, ότι θα πρέπει να θεσπιστούν μέτρα που να επιτρέπουν στους άνδρες και τις γυναίκες να συνδυάζουν τις επαγγελματικές και τις οικογενειακές τους υποχρεώσεις·
5. ότι το ψήφισμα του Συμβουλίου, της 6ης Δεκεμβρίου 1994, αναγνωρίζει ότι η ουσιαστική πολιτική ισότητας ευκαιριών προϋποθέτει γενική και ολοκληρωμένη στρατηγική που να επιτρέπει την καλύτερη οργάνωση των ωραρίων εργασίας, μεγαλύτερη ελαστικότητα, καθώς και ευχερέστερη επιστροφή στην επαγγελματική ζωή, και επισημαίνει το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι κοινωνικοί εταίροι στον τομέα αυτό και ιδίως στην προσφορά, στους άνδρες και στις γυναίκες, δυνατότητας συνδυασμού των επαγγελματικών τους ευθυνών και των οικογενειακών τους υποχρεώσεων·
6. ότι τα μέτρα για το συνδυασμό της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής θα πρέπει να ενθαρρύνουν την εισαγωγή νέων ελαστικών τρόπων οργάνωσης εργασίας και χρόνου, περισσότερο προσαρμοσμένων στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της κοινωνίας και που θα πρέπει να λάβουν υπόψη συγχρόνως τις ανάγκες των επιχειρήσεων και εκείνες των εργαζομένων·

7. ότι η οικογενειακή πολιτική θα πρέπει να αντιμετωπίζεται στο πλαίσιο των δημογραφικών αλλαγών, των φαινομένων της γήρανσης του πληθυσμού, της προσέγγισης των γενεών και της προώθησης της συμμετοχής των γυναικών στην ενεργό ζωή·
8. ότι οι άνδρες θα πρέπει να ενθαρρυνθούν να αναλάβουν ίσο μέρος των οικογενειακών ευθυνών, όπως, παραδείγματος χάρη, να λαμβάνουν γονική άδεια με μέσα όπως τα προγράμματα ευαισθητοποίησης·
9. ότι η παρούσα συμφωνία αποτελεί συμφωνία-πλαίσιο που ορίζει τους ελάχιστους κανόνες και διατάξεις για τη γονική άδεια, διαφορετικής της άδειας μητρότητας, και την απουσία από την εργασία για λόγους ανωτέρας βίας και παραπέμπει στα κράτη μέλη και στους κοινωνικούς εταίρους για τη θέσπιση των προϋποθέσεων πρόσβασης και των τρόπων εφαρμογής, ώστε να ληφθεί υπόψη η κατάσταση σε κάθε κράτος μέλος·
10. ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέψουν τη διατήρηση των παροχών σε είδος που καταβάλλονται βάσει της ασφάλισης ασθενείας κατά την ελάχιστη διάρκεια της γονικής άδειας·
11. ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης, όταν αυτό κριθεί ενδεδειγμένο, λαμβανομένων υπόψη των εθνικών συνθηκών και της δημοσιονομικής κατάστασης, να προβλέψουν τη διατήρηση, ως έχουν, των δικαιωμάτων σε παροχές κοινωνικής ασφάλισης κατά την ελάχιστη διάρκεια γονικής άδειας·
12. ότι η παρούσα συμφωνία λαμβάνει υπόψη την ανάγκη να βελτιωθούν οι απαιτήσεις της κοινωνικής πολιτικής, να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της Κοινότητας και να αποφευχθεί η επιβολή διοικητικών, οικονομικών και νομικών δεσμεύσεων που παρεμποδίζουν τη δημιουργία και την ανάπτυξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων·
13. ότι οι κοινωνικοί εταίροι είναι οι πλέον αρμόδιοι να εξεύρουν λύσεις ανταποκρινόμενες στις ανάγκες των εργοδοτών και των εργαζομένων και ότι, κατά συνέπεια, πρέπει να τους δοθεί ιδιαίτερος ρόλος στην υλοποίηση και την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας,

ΤΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΣΥΝΗΨΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑ:

II. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Ρήτρα 1: Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα συμφωνία ορίζει τους ελάχιστους κανόνες για τη διευκόλυνση του συνδυασμού των επαγγελματικών και οικογενειακών ευθυνών των εργαζομένων γονέων.
2. παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται σε όλους τους εργαζομένους, άνδρες και γυναίκες, που έχουν σύμβαση ή σχέση εργασίας προσδιοριζόμενη από τη νομοθεσία, τις συλλογικές συμβάσεις ή πρακτικές που ισχύουν σε κάθε κράτος μέλος.

Ρήτρα 2: Γονική άδεια

1. Δυνάμει της παρούσας συμφωνίας, με την επιφύλαξη της ρήτρας 2 παράγραφος 2, παρέχεται ατομικό δικαίωμα γονικής άδειας στους εργαζομένους, άνδρες και γυναίκες, λόγω γέννησης ή υιοθεσίας παιδιού, ώστε να μπορέσουν να ασχοληθούν με το παιδί αυτό, τουλάχιστον επί τρεις μήνες, μέχρι μιας ορισμένης ηλικίας, η οποία μπορεί να φθάσει μέχρι τα 8 έτη και προσδιορίζεται από τα κράτη μέλη ή/και τους κοινωνικούς εταίρους.
2. Για την προαγωγή της ισότητας ευκαιριών και μεταχείρισης μεταξύ των ανδρών και των γυναικών, τα μέρη που υπογράφουν την παρούσα συμφωνία πιστεύουν ότι το δικαίωμα στη γονική άδεια που προβλέπεται στη ρήτρα 2 παράγραφος 1 θα πρέπει, κατ' αρχήν, να είναι αμεταβίβαστο.
3. Οι προϋποθέσεις πρόσβασης και οι τρόποι εφαρμογής της γονικής άδειας ορίζονται από το νόμο ή/και τις συλλογικές συμβάσεις στα κράτη μέλη, τηρώντας τους ελάχιστους κανόνες της παρούσας συμφωνίας. Τα κράτη μέλη ή/και οι κοινωνικοί εταίροι μπορούν συγκεκριμένα:
  - (α) να αποφασίζουν αν η γονική άδεια χορηγείται κατά πλήρη χρόνο, κατά μερικό χρόνο, κατά τρόπο αποσπασματικό, ή με τη μορφή χρονικής πίστωσης·
  - (β) να εξαρτούν το δικαίωμα της γονικής άδειας από περίοδο εργασίας ή/και περίοδο αρχαιότητας η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος·
  - (γ) να προσαρμόζουν τις προϋποθέσεις πρόσβασης και τους τρόπους εφαρμογής της γονικής άδειας στις ιδιάζουσες περιστάσεις της υιοθεσίας·
  - (δ) να ορίζουν περιόδους κοινοποίησης στον εργοδότη από τον εργαζόμενο ο οποίος ασκεί το δικαίωμα γονικής άδειας, διευκρινίζοντας την έναρξη ή το τέλος της άδειας·
  - (ε) να ορίζουν τις περιπτώσεις στις οποίες ο εργοδότης, μετά από διαβούλευση σύμφωνα με τη νομοθεσία, τις συλλογικές συμβάσεις και τις εθνικές πρακτικές, δύναται να αναβάλει τη χορήγηση της γονικής άδειας για λόγους που μπορούν να αιτιολογήσουν και οι οποίοι συνδέονται με τη λειτουργία της επιχείρησης (π.χ. όταν η εργασία είναι εποχιακού χαρακτήρα, όταν δεν μπορεί να βρεθεί αναπληρωτής κατά την περίοδο κοινοποίησης, όταν σημαντικό ποσοστό του εργατικού δυναμικού ζητά γονική άδεια συγχρόνως, όταν συγκεκριμένα καθήκοντα έχουν στρατηγική σημασία). Κάθε δυσχέρεια που απορρέει από την εφαρμογή της παρούσας ρήτρας πρέπει να επιλύεται σύμφωνα με τη νομοθεσία, τις συλλογικές συμβάσεις και τις εθνικές πρακτικές·
  - (στ) πέραν του στοιχείου ε), να επιτρέπουν ειδικές ρυθμίσεις ανταποκρινόμενες στις ανάγκες λειτουργίας και οργάνωσης των μικρών επιχειρήσεων.
4. Για να διασφαλιστεί ότι οι εργαζόμενοι μπορούν να ασκούν το δικαίωμα γονικής άδειας, τα κράτη μέλη ή/και οι κοινωνικοί εταίροι λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να προστατεύουν τους εργαζομένους έναντι απολύσεων εξαιτίας της αίτησης ή της λήψης γονικής άδειας, σύμφωνα με τη νομοθεσία, τις συλλογικές συμβάσεις ή τις εθνικές πρακτικές.

5. Με τη λήξη της γονικής άδειας, ο εργαζόμενος έχει δικαίωμα να επανέλθει στη θέση εργασίας του ή, σε περίπτωση αδυναμίας, σε εργασία ισοδύναμη ή ανάλογη σύμφωνη με τη σύμβασή του ή την εργασιακή του σχέση.
6. Τα κεκτημένα δικαιώματα ή τα δικαιώματα που είναι υπό κτήση από τον εργαζόμενο κατά την ημερομηνία έναρξης της γονικής άδειας διατηρούνται ως έχουν μέχρι τέλους της γονικής άδειας. Με τη λήξη της γονικής άδειας, εφαρμόζονται τα δικαιώματα αυτά, συμπεριλαμβανομένων των αλλαγών που προέρχονται από τη νομοθεσία, τις συλλογικές συμβάσεις ή την εθνική πρακτική.
7. Τα κράτη μέλη ή/και οι κοινωνικοί εταίροι προσδιορίζουν το καθεστώς της σύμβασης ή της εργασιακής σχέσης για την περίοδο της γονικής άδειας.
8. Όλα τα θέματα κοινωνικής ασφάλισης που συνδέονται με την παρούσα συμφωνία θα πρέπει να εξεταστούν και να προσδιοριστούν από τα κράτη μέλη σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία της συνέχειας των δικαιωμάτων στις παροχές κοινωνικής ασφάλισης για τους διαφόρους κινδύνους, ιδίως στην υγειονομική περίθαλψη.

Ρήτρα 3: Απουσία από την εργασία για λόγους ανωτέρας βίας

1. Τα κράτη μέλη ή/και οι κοινωνικοί εταίροι λαμβάνουν μέτρα για να επιτρέπουν στους εργαζομένους να απουσιάζουν από την εργασία, σύμφωνα με τη νομοθεσία, τις συλλογικές συμβάσεις ή/και τις εθνικές πρακτικές, για λόγους ανωτέρας βίας που συνδέονται με επείγοντες οικογενειακούς λόγους σε περίπτωση ασθένειας ή ατυχήματος που καθιστά απαραίτητη την άμεση παρουσία του εργαζομένου.
2. Τα κράτη μέλη ή/και οι κοινωνικοί εταίροι μπορούν να προσδιορίσουν τους όρους πρόσβασης και τους τρόπους εφαρμογής της ρήτρας 3.1 και να περιορίζουν το δικαίωμα αυτό σε μια ορισμένη διάρκεια ετησίως ή/και κατά περίπτωση.

Ρήτρα 4: Τελικές διατάξεις

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν ή να θεσπίζουν ευνοϊκότερες διατάξεις από τις προβλεπόμενες στην παρούσα συμφωνία.
2. υλοποίηση των διατάξεων της παρούσας συμφωνίας δεν αποτελεί επαρκή δικαιολογία για την υποβάθμιση του γενικού επιπέδου προστασίας των εργαζομένων στον τομέα που καλύπτεται από την παρούσα συμφωνία, και τούτο με την επιφύλαξη του δικαιώματος των κρατών μελών ή/και των κοινωνικών εταίρων να εισαγάγουν, λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη της κατάστασης (συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης της αρχής του αμεταβίβαστου), διαφορετικές νομοθετικές, κανονιστικές ή συμβατικές διατάξεις, εφόσον τηρούνται οι ελάχιστες απαιτήσεις που προβλέπονται από την παρούσα συμφωνία.
3. Η παρούσα συμφωνία δεν θίγει το δικαίωμα των κοινωνικών εταίρων να συνάπτουν, στο κατάλληλο επίπεδο, συμπεριλαμβανομένου του ευρωπαϊκού, συμβάσεις με τις οποίες προσαρμόζονται ή/και συμπληρώνονται οι διατάξεις της, ώστε να λαμβάνονται υπόψη ιδιαίτερες περιστάσεις.

4. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι απαραίτητες για να συμμορφωθούν προς την απόφαση του Συμβουλίου το αργότερο δύο έτη μετά την έκδοση της απόφασης ή διασφαλίζουν ότι οι κοινωνικοί εταίροι¹³ λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα μέσω συμφωνίας, πριν από τη λήξη της περιόδου αυτής. Τα κράτη μέλη μπορούν, αν αυτό είναι απαραίτητο για να ληφθούν υπόψη ιδιαίτερες δυσχέρειες ή η υλοποίηση με συλλογική σύμβαση, να διαθέτουν συμπληρωματικό χρονικό διάστημα ενός έτους κατ' ανώτατο όριο προκειμένου να συμμορφωθούν με την απόφαση.
5. πρόληψη και η αντιμετώπιση των διαφορών και καταγγελιών που προκύπτουν από την εφαρμογή της συμφωνίας γίνονται σύμφωνα με τη νομοθεσία, τις συλλογικές συμβάσεις και τις εθνικές πρακτικές.
6. Με την επιφύλαξη των αντιστοίχων ρόλων της Επιτροπής, των εθνικών δικαστηρίων και του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κάθε θέμα σχετικό με την ερμηνεία της παρούσας συμφωνίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο θα πρέπει, κατά πρώτον, να παραπεμφθεί από την Επιτροπή στα υπογράφοντα μέρη τα οποία θα γνωμοδοτήσουν.
7. Τα υπογράφοντα μέρη επανεξετάζουν την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας πέντε έτη μετά την ημερομηνία της απόφασης του Συμβουλίου, αν ένα από τα μέρη της παρούσας συμφωνίας, το ζητήσει.

Βρυξέλλες, 14 Δεκεμβρίου 1995.

Fritz VERZETNITSCH,
Πρόεδρος της CES
Emilio GABAGLIO,
Γενικός Γραμματέας
CES
Bld Emile Jacqmain 155
B-1210 Brussels

Antonio Castellano AUYANET,
Πρόεδρος της CEEP
Roger GOURVÈS,
Γενικός Γραμματέας
CEEP
Rue de la Charité 15
B-1040 Brussels

François PERIGOT
Πρόεδρος της Unice
Zygmunt TYSZKIEWICZ,
Γενικός Γραμματέας
UNICE
Rue Joseph II 40
B-1040 Brussels

---

¹³ Υπό τη σημασία του άρθρου 2(4) της συμφωνίας για την κοινωνική πολιτική